

126

Quaderns
d'Illa

El discurs del neoconservadorisme
**Qui té por dels
'neocons' espanyols?**

A FONS PÀGINES 1 a 3



Roger Buch
**Les aportacions del PSAN
a l'independentisme**

MIRALLS PÀGINES 4 i 5

SETMANARI DE COMUNICACIÓ

DIRECTA



d N293

7 de novembre de 2012
www.setmanaridirecta.info · 1,70 euros

LA SETMANA QUE VE
SORTIM DIJOUS
PERQUÈ DIMECRES
HI HA VAGA GENERAL

El govern pretén que un consell empresarial dirigeixi les universitats

ESTIRANT DEL FIL · PÀGINES 2 i 3

El consell social, format en un 80% per persones externes a l'àmbit acadèmic, tindria potestat per escollir la persona rectora i establir les línies estratègiques

ROBERT BONET



**Tres generacions i
una mirada comuna
a la Flor de Maig**

PÀGINES 10 a 12 · AIXÍ ESTÀ EL PATI

Teresa Gisbert, Isabel Vázquez i Gemma Domènech són dones que han viscut les tres etapes de la Flor de Maig del Poblenou: la cooperativa de consum d'abans de la guerra, l'ateneu dels anys 80 i l'espai recuperat d'avui

L'Ajuntament de València ultratja les víctimes del franquisme

PÀGINA 7
AIXÍ ESTÀ EL PATI

**La cara B de la transició,
una realitat incòmoda** PÀGINES 18 i 19
EXPRESSIONS

, estirant del fil

UNIVERSITATS • NOU PAS EN EL DESENVOLUPAMENT DEL MARC EDUCATIU EUROPEU INICIAT AMB LA DECLARACIÓ DE BOLONYA

La nova governança vol traslladar el model de gestió mercantil a la universitat

Els consells socials, amb una majoria de membres aliens a l'àmbit acadèmic, tindrien la potestat d'escollir el rector, aprovar els estatuts i establir les principals línies estratègiques

L'Estratègia Universitat 2015 (EU2015) contempla un conjunt de reformes que tenen com a objectiu el desenvolupament íntegre de l'Espai Europeu d'Educació Superior (EEES) a l'Estat espanyol. Redactada pel PSOE durant la legislatura passada, ha estat represa per l'executiu popular i de CiU a Catalunya, que pretenen accelerar un dels punts clau del procés, com la reforma del sistema de governança, per externalitzar els òrgans de govern i aprofundir en el model anglosaxó de gestió empresarial de les universitats públiques, construït a partir de criteris de competitivitat i eficiència.

David Bou
estirantdelfil@setmanaridirecta.info

Un document consensuat pels presidents dels consells socials de les universitats públiques catalanes l'estiu de 2010 apuntava la necessitat de consolidar el canvi de paradigma que havia suposat la implementació del pla Bolonya, que havia "facilitat els mecanismes de presa de decisions" i havia "proporcionat més autoritat als màxims responsables en la direcció i la gestió de les universitats". El model de govern col·legial, pròxim al parlamentarisme polític, aprovat amb la Llei de Reforma Universitària de 1983 i doblement revisat i debilitat amb la Llei Orgànica d'Universitats (LOU) de 2001 i la seva reforma (LOMLOU) de 2007, havia esdevingut, en paraules de l'expresident del Consell Social de la Universitat de Barcelona, Joaquim Coello: "Un model endogàmic i autista respecte la societat".

Així doncs, l'EU2015, una estratègia dissenyada en estreta

col·laboració entre el Ministeri d'Educació i la Fundació Coneixement i Desenvolupament (presidida per la filla del president del Banc Santander, Ana Patricia Botín), aposta per una reforma de les estructures de govern que reforci les competències dels consells socials com a òrgans de represen-

El consell de govern es limitaria a desenvolupar les línies d'actuació definides pel consell social

tació mixta de la comunitat universitària i la societat que permetin "representar la voluntat i les demandes de la societat al govern universitari". Amb aquest propòsit, el govern espanyol ha manifestat la seva intenció de configurar



Assemblea de professorat i personal d'administració i serveis durant l'ocupació del rectorat de la UB el febrer de 2012

una comissió de gent experta que estudiï les mesures legislatives necessàries per implementar aquests canvis i abordar una reforma de la LOMLOU de cara a l'any vinent. Paral·lelament, una comissió d'estudi de la governança treballa en el marc del Consell Interuniversitari de Catalunya per bastir un model propi que s'adapti a la Llei d'Universitats de Catalunya aprovada l'any 2003. Aquesta comissió està formada per re-

presentants de les universitats públiques i privades de Catalunya, partits polítics, CCOO i UGT, Foment del Treball i les patronals PI-MEC i CECOT.

Reforma dels òrgans de govern

La reforma dels òrgans de govern i de representació de la comunitat universitària als centres d'ensenyament superior públics catalans que es pretén endegar amb l'EU-

2015 situaria els consells socials, actualment encarregats de l'aprovació dels comptes i els pressupostos anuals i també de la recerca de finançament i les relacions entre la universitat i el seu entorn, com a màxim òrgan de govern. Les seves responsabilitats s'estendrien fins al punt de ser l'ens competent a l'hora d'aprovar els estatuts, establir els objectius i les línies estratègiques de la universitat, escollir i nomenar la persona que fa

PRESIDENTS DE
CONSELLS SOCIALS

JOAQUIM BOIXAREU ANTOLÍ UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA

Imputat pel cas *Palma Arena*, va crear -de la mà d'Iñaki Urdangarín- la investigada Fundació Esport, Cultura i Integració Social. Conseller delegat del grup Irestal, dedicat al processament i la distribució d'acer inoxidable, amb una facturació anual de 538 milions d'euros. Vicepresident de la Unió Patronal Metal·lúrgica i expresident de la Fundació Privada d'Empresaris (FemCat), del qual és patró d'honor. Va ser membre del comitè executiu i de la junta directiva del Foment del Treball Nacional.



ANTONIO VERD NOGUERA UNIVERSITAT DE LES ILLES BALEARS

Advocat de professió, ha estat diputat i secretari del Col·legi d'Advocats de les Illes Balears durant tres mandats. Regidor del Centre Democràtic i Social (CDS) a l'Ajuntament de Palma la legislatura 1987-1990 i actualment militant del Partit Popular. Va opinar que era positiu suprimir el català com a requisit per accedir a un lloc a l'administració illenca perquè "significaria abandonar el fonamentalisme" i va qualificar el 15-M com a "grup d'amics de Zapatero".



> Aquest mes de novembre, farà tres anys de l'inici de les ocupacions contra el pla Bolonya, un procés que es va iniciar a finals dels anys 90 i que, a dia d'avui, encara perdura. Va ser una peça clau, però no la darrera, per l'aplicació del nou paradigma de l'"economia del coneixement". Les bases d'un nou model educatiu que situa l'ensenyament superior en mans del lliure mercat. Ja ho advertia l'Acord General de Comerç i Serveis de l'Organització Mundial del Comerç (OMC) l'any 1995.

estirant del fil

de rectora i ratificar el nomenament de la gerent, les vicerectors i les deganes.

Pel que fa la seva composició, es preveu que no superi els quinze membres i que, tret d'un màxim de tres representants del claustre, la resta siguin personalitats de prestigi empresarial proposades pel Parlament i externes a l'àmbit acadèmic. La presidència del consell social, nomenada pel Parlament (com ja passa actualment), es transformaria en l'òrgan unipersonal amb més responsabilitat de la universitat i gaudiria d'un mandat de sis anys amb opció d'exercir durant un segon període.

L'actual consell de govern, encarregat d'exercir la funció de direcció de la universitat i espai on es conserva un 40% de representació escollida pel claustre, passaria d'acollir aproximadament 50 membres de la comunitat universitària a estar format per un màxim de deu persones, entre les quals només hi trobarem la persona rectora, la gerent, les vicerectors i tres deganes. Pel que fa les seves atribucions, quedaria desposseït de les seves competències actuals i es limitaria a desenvolupar les línies d'actuació definides pel consell social i a executar els seus acords.

El claustre no podria prendre decisions vinculants

Per últim, l'òrgan de representació de la comunitat universitària per excel·lència, el claustre, podria esdevenir un ens limitat a assessorar el consell social i de govern, sense cap capacitat per prendre decisions vinculants, més enllà de proposar tres candidats al consell social i fer el seguiment de la seva funció.

LA Lògica EMPRESARIAL CONDICIONA EL DISSENY DE L'ENSENYAMENT SUPERIOR

Un nou paradigma basat en l'"economia del coneixement"

David Alfara Camins
estirantdelfil@setmanaridirecta.info

El projecte EU2015 pretén crear una economia basada en el coneixement, impulsada per uns centres d'alt prestigi acadèmic, que han de ser punt de referència a escala internacional i que han de donar resposta a les necessitats de la societat. Tot plegat, amb l'objectiu de convertir l'economia local en una de les més competitives dins el mercat global.

Per dur a terme aquesta doctrina, s'han fet -o estan en procés- diferents reformes que canvien de dalt a baix l'estructura dels centres. No només es tracta d'un canvi en el model de governança, sinó que la reestructuració del finançament, del personal docent, dels plans d'estudis i del personal d'administració i serveis ha de servir per "modernitzar" el funcionament de les universitats. Aquestes mesures són avaluades per les agències de qualitat (AQU i ANECA), que elaboren un rànquing en funció del qual es reparteixen els fons econòmics, segons els objectius que les universitats hagin complert, fet que pot suposar la creació d'uns centres de primera categoria i uns altres de segona.

Internacionalització i embrió empresarial

A l'entorn de les universitats, s'han anat instal·lant diferents instituts, centres d'investigació, empreses i parcs de recerca, tots ells amb convenis de col·laboració que inclouen -en la majoria dels casos- ajuntaments de la zona, la pròpia Genera-



UAB.CAT

A les universitats, s'hi han anat instal·lant diferents instituts, centres d'investigació, empreses i parcs de recerca

litat i altres agregats estratègics, i que formen el que s'anomena clúster o pol d'innovació i recerca. Un clar exemple és el projecte Clúster UAB-30, caracteritzat per la investi-

El professorat i l'alumnat es converteixen en una marca que s'ha de promocionar constantment

ció i creació d'empreses al voltant dels eixos estratègics de nanotecnologia, biomedicina i biotecnologia. Aquestes agregacions territorials impulsaran la transferència de co-

neixements, un dels objectius bàsics del projecte, que pretén augmentar el grau de competitivitat de les empreses introduint nous productes al mercat global.

Per millorar la competitivitat a escala internacional, s'estan aplicant diverses iniciatives com l'ús generalitzat de l'anglès, la firma de convenis amb universitats estrangeres o l'obertura de seus a diferents ciutats com, per exemple, Xangai. Paral·lelament, s'han creat aliances entre universitats per obtenir l'acreditació de Campus Excel·lència, una forma més d'accedir a subvencions i augmentar el prestigi internacional, cosa que facilita l'atracció i la retenció de *talents*.

Finalment, canvia el plantejament del paper del professorat i l'alumnat, que -igual que la uni-

versitat- es converteixen en una marca que s'ha d'autopromocionar constantment. És a dir, per bastir una trajectòria reeixida, no només s'hauran d'acumular títols, sinó també publicacions, a més de fer seminaris i investigacions. Aquestes exigències, busquen potenciar la competitivitat permanent entre el personal universitari per aconseguir un millor estatus laboral-acadèmic. El canvi de paradigma farà que l'obtenció d'un títol en qualsevol matèria no sigui garantia d'accés al món laboral.

En definitiva, els canvis, que fa temps que han estat plantejats, no obeeixen a una crisi contextual, sinó que van més enllà de qüestions concretes com les pujades de taxes o les retallades de personal.

RAFAEL FERRANDO GINER UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE VALÈNCIA

Imputat per l'Audiència Nacional en el cas *Bankia*, que investiga la fusió de caixes i la sortida a borsa de l'entitat, el procés d'interrogatoris del qual va començar la primera setmana de novembre. Va ser conseller de Bancaja i vocal al consell del Banc Financer i d'Estalvis, matriu de Bankia. Soci fundador de la constructora Edifesa i l'empresa Gesfesa, dedicada a la promoció i venda d'habitatges. Va presidir la patronal valenciana Cierval i va ser vicepresident de la CEOE.



SALVADOR ALEMANY I MAS UNIVERSITAT DE BARCELONA

President d'Abertis, societat anònima que gestiona -entre d'altres- els peatges de les autopistes catalanes, i Saba Infraestructures, gestora d'aparcaments i parcs logístics. President del Consell Assessor per a la Reactivació Econòmica i el Creixement de la Generalitat de Catalunya. Membre de la Comissió Econòmica de la Cambra de Comerç de Barcelona. Ha estat president del Cercle d'Economia i vicepresident del FC Barcelona.



, impressions

Helena Vázquez · Militant del Sindicat d'Estudiants dels Països Catalans
opinio@setmanaridirecta.info

Sobre el finançament privat a les universitats

Aquest curs universitari no tan sols s'ha inaugurat amb nombres negatius a comptes corrents d'estudiants, amb un bon gruix de joves que s'han quedat a les portes de l'ensenyament superior, amb massificacions a les aules o amb un fort empitjorament de les condicions laborals i salarials de les treballadores; sinó que aquest curs ha començat amb una amenaçadora i contundent declaració de principis.

El senyor Mas-Colell, conseller d'Economia i Coneixement, va detallar recentment les directrius, clarament irrenunciabils, d'allò que els ministres d'Educació europeus van firmar amb la Declaració de Bolonya l'any 1999. Un procés de privatització de l'ensenyament superior progressiu i patent rere cada reforma legislativa: autonòmica, estatal o europea. Un dels eixos principals del discurs del profeta va ser exposar la "necessitat de finançament extern" plantejada com el "repte dels rectors a buscar noves fonts de finançament". Al marge de les cendres que han deixat per trobar l'escenari perfecte per pronunciar aquestes paraules, les estudiants es qüestionen: quin és aquest desafiament?

Socialitzant les pèrdues

El conseller semblava no entendre que a les estudiants els sobtava qualificar l'objectiu com a "nou repte", perquè consideren que ja s'hi ha embarcat de valent en aquests últims anys. És per això que sonava despòtic anunciar-ho tan alt quan ja són, precisament, les estudiants i/o les seves famílies les que estant pagant bona part dels seus estudis. I aquestes no tan sols estan furioses per haver-se de buidar les butxaques, sinó que es senten estafades quan, tan benèvols com de costum, ho fan sense ni tan sols saber quins conceptes estan pagant.

Amb la imposició del Decret 14/2012, el ministre Wert va establir un sistema de preus públics que funciona, a grans trets, a través de percentatges



NÚRIA FRAGO

respecte el presumpte cost de les titulacions. I dic presumpte perquè inclou una sèrie de despeses que no estan comptabilitzades adequadament o bé que ni tan sols hi haurien de ser. Wert afirma que amb la reforma l'estudiant passa a pagar entre el 15% i el 25% però si ens hi fixem, d'acord amb l'Observatori del Sistema Universitari, al curs 2008-2009 la contribució de les estudiants ja era del 19,88%. Ara bé, seguint amb la tònica del joc de fet i amagar, tampoc es vol presentar la comptabilitat analítica per tal que es mostrin detalladament els conceptes que se'ls estan imputant i, d'aquesta manera, evidenciar que no és necessari l'increment en base a aquesta premissa. De tal manera que les famílies estan regalant cegament més d'allò que se'ls diu mentre que, en contrast, s'insisteix amb el missatge

d'irresponsabilitat de les classes populars enfront el cost d'estudiar.

Privatitzant els beneficis

Podem trobar força exemples d'inversions privades però permeteu-me destacar la situació en matèria de recerca. En aquest camp, la comissió europea ja fa temps que insisteix en arribar als dos terços de participació de les empreses privades en R+D. Acatant la decisió, les nostres universitats ja estant duent a terme aquesta tasca a través de la compravenda de descobriments, la subcontractació de la recerca universitària per part d'empreses privades, la creació de parcs tecnològics a les universitats o empreses de base tecnològica. I aquests, juntament amb altres exemples com: els convenis de pràctiques, els intercanvis de professors entre la universitat

i l'empresa o xarxes d'emprenedoria són alguns dels que precisament el conseller va apuntar a tall d'exemple quan ens recordava que el "coneixement ha d'arribar als sectors econòmics".

Les conseqüències d'aquesta intromissió són alarmants. Per una banda, cedim el control dels coneixements i descobriments al sector privat, ells fixen l'agenda de la recerca i docència i, fent gala dels seus principals objectius, sota els criteris de rendibilitat econòmica. En aquest procés d'apropiació privada del coneixement se'ns exclou la possibilitat d'accés als fruits que la recerca dóna, visible quan ens sotmetem als preus fixats lliurement per l'empresa que ostenta un dret de patent. Assumint que la infraestructura utilitzada provenia total o parcialment de finançament públic, estan robant-nos literalment allò que totes hem pagat.

A través de la declaració de principis d'aquest curs es van fer públics els presagis que les estudiants venien anunciant i que representaven la regla d'or que algú ja va predir fa dècades. I sí, així de cínic van estampar-nos les seves prioritats i les nostres misèries. Saben que la bala més dolorosa és aquella que ens recorda el canvi de la imprescindible funció social de la universitat, de crear el coneixement de totes i per a totes; la bala dels miserables que impacta a les classes populars quan els estan prenent amb la violència més subtil l'ensenyament públic. Però a la vegada les estudiants no obliden que és la més bonica perquè els recorda que no volen cap camí de tornada, les reafirma en el trajecte de la incansable lluita cap a la transformació social i les omple de forces per carregar les seves municions per aquest curs.

Jaume Delclòs i Ayats · Membre d'Enginyeria Sense Fronteres
opinio@setmanaridirecta.info

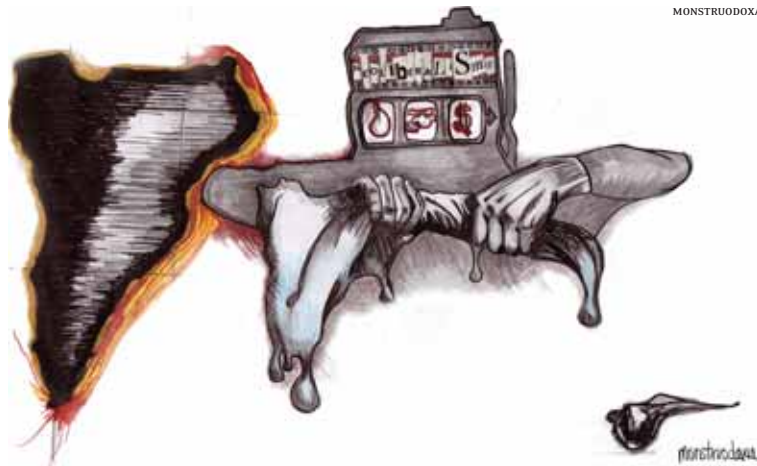
Ni Acciona ni Agbar

L'actual croada del govern de la Generalitat contra els serveis públics de Catalunya, amb els seus aliats i el silenci de molts altres, està arribant, aquests dies, al seu punt àlgid amb la publicació de la valoració de les ofertes liderades per dues empreses privades: Acciona (controlada per capital espanyol) i Agbar (controlada per capital francès). La incongruència del govern de Catalunya arriba a nivells insospitats. En un moment on la seva única proposta es la de demanar les necessàries estructures d'estat de Catalunya, mentre promouen l'amnèsia col·lectiva en les retallades de drets i serveis socials i col·lectius més dràstiques de la democràcia, les poques estructures estratègiques de les que disposa el país sota control democràtic es volen mal vendre i deixar perdre. Tenir estructures d'estat serien aquelles que garanteixin els drets i els serveis socials bàsics, que aquest govern ha desmantellat; seria controlar i gestionar aquells sectors estratègics, com l'aigua, entre moltes altres qüestions que aquest govern té al punt de mira per a desmuntar-los. Gestionar l'aigua i

exercir el seu control és un dels pilars bàsics en la construcció d'un estat democràtic, on la gent està per davant dels interessos econòmics i de les polítiques neoliberals. Com bé sabem, l'aigua és vida. El camí és seguir ampliant el control democràtic i la transparència de gestió dels serveis públics d'aigua. Ara, privatitzar? Les condicions per concessionar Aigües Ter Llobregat (ATLL) són: pagar d'entrada 300 milions d'euros, 700 en els pròxims 50 anys i una inversió de 132 milions d'euros. A qui es

vol prendre el pèl? ATLL abateix 5 milions de catalans i catalanes. Està valorada en més de 1.400 milions d'euros, segons la seva memòria de 2010. Té un deute de 700 milions. En els últims 20 anys s'han invertit més de 1.800 milions. Qui pagarà aquestes inversions? Com sempre, el poble de Catalunya. Insisteixo, a qui volen prendre el pèl? Volen impulsar estructures d'estat on un ciutadà francès tingui més poder de decisió que qualsevol ciutadà català? Com passa amb la gestió d'Aigües de Barcelona, filial de la transnacional francesa Suez. Que els interessos del capital espanyol o francès s'anteposin als interessos del poble de Catalunya? Aquest és l'estat que

volen construir? Aquest no és l'estat que volem construir. Sanejar econòmicament ATLL és una qüestió de voluntat política. A dia d'avui tindríem ATLL sanejada si l'actual govern no hagués impulsat polítiques que afavoreixen les classes altes, com eliminar impost de successions o vendre a preu de saldo el patrimoni dels catalans i les catalanes que les classes populars han pagat. ATLL pública, gestionada i controlada amb participació i control del poble de Catalunya, podria contribuir a les estructures d'estat, fent de Catalunya un país pioner. L'actual camí de privatització i venda del patrimoni de Catalunya ens fa anar enrere com a poble i com a país.



EN CALENT

“El que ens agradaria difuminar és la sensació que no podem canviar res”

L'Assemblea de l'Acampada Escolar està integrada per 25 centres educatius de les comarques lleidatanes

La tarda del dia 8 de novembre serà molt especial: la comunitat educativa de Lleida demanarem, amb fermesa i serenor, la millora de les condicions d'escolarització dels nostres fills i filles, present i futur d'aquest país. Potser és veritat que no aconseguim res. O potser sí, potser ja ho estem aconseguint. La comunicació entre famílies i mestres està afavorint que la informació flueixi i que el que passa dins les aules sigui compartit per tota la comunitat educativa. Ara som conscients que el curs no només no ha començat amb normalitat sinó que, a més, els nostres temors s'han convertit en realitat: temiem que es produís una greu massificació a les aules i així està passant en moltes escoles -mentre altres estan mig buides-, en perjudici de l'atenció als nostres infants i a la diversitat, i de les noves maneres d'ensenyar. Temiem que no es poguessin fer desdoblaments i ara no solament han disminuït sinó que, a vegades, s'ajunten els alumnes de dues classes en una -al pati, perquè a classe no hi caben. Temiem que disminuís el nombre de mestres i així ha estat i, a més, han de fer més hores i

en poden dedicar menys a la preparació de les classes i a la comunicació amb mares i pares perquè aquests puguin prendre el relleu coordinat de la seva formació. Temiem que es poguessin reduir els ajuts per socialització de llibres i s'han suprimit, com tots els altres. Temiem que es reduïssin el nombre de noves infraestructures però és que el tema està del tot parat, per posar només uns quants exemples de la greu situació en que es troba l'escola pública avui. I davant d'aquesta situació, i la preocupació que ens genera, podem restar plegats de mans, i deixar que l'escola dels nostres fills i filles, i la seva formació, se'n ressenti, o bé podem optar per la posició contrària: l'inconformisme. Aquest dilema és el que ens agradaria difuminar, aquella sensació que no podem canviar res, perquè compartim el convenciment que sí que es poden canviar les coses quan ens hi posem units. No podem permetre que ens facin callar, que no ens deixin parlar d'altres maneres d'actuar, que ens facin despenjar de les escoles les pancartes de denúncia d'aquelles situacions que, com a famílies o mestres, ens indignen, i que, a més, se'ns remeti al compliment d'una normativa que els mateixos que ens hi adrecen han escrit, obviant-ne d'altres d'universals i més justes, o a camins que no tenen recorregut perquè acaben allà on ells volen. Cal obrir noves vies i això és, precisament, el que la comunitat educativa unida ens proposa, perquè tots desitgem el millor futur pels nostres fills i per aquesta societat.

CARTES

Envieu les vostres cartes a: cartes@setmanaridirecta.info per correu postal a: Riego 37, baixos esquerra, 08014 Barcelona. L'extensió màxima de les cartes és de 1.000 caràcters (amb espais) i han de portar signatura, localitat i contacte.



La Filmo i les “putetes”

Marc Segarra, Barcelona

El sr. Joan de Sagarra, anomena “putetes” (*La Vanguardia* 28/10/2012) les persones que, per necessitat o coaccionades, fan treballs sexuals en condicions extremes prop de la Filmo? Desitja que el búnquer cultural higienitzador, la Filmo, foragiti la xurma de l'entorn? Li molesta aquesta embrutidora *realité* i recomana la *vérité* de les asèptiques projeccions de la Filmo? Putetes i no *escorts*, és clar, que el diner fa l'estatus i dóna un *je ne sais quoi* de classe. De Segarra a de Sagarra, recordi *Vivre Sa Vie* i no s'amoini perquè aquesta gent ja estava allà abans de la invasió de la Filmo *fashion* i l'hotel de luxe, entre d'altres. Faci com jo, que vaig a la Filmo amb el rom a la petaca (més barat que un Jameson -autèntic?- a la Toscana asiàtica i més fàcil de beure que al desert, licitàriament parlant, Bar de la Filmo). Això sí, m'hi atanso intentant mantenir les dames a distància, no fos cas que el patruller Mancuso em volgués multar en confondre'm amb un client com ja li ha passat a més d'un, fidelíssim, filmotecaire.



Desnonaments que maten

Josep M Loste i Romero, Portbou

Des de posicions lliurepensadores, el suïcidi ha de ser sempre una decisió personal presa des de la lucidesa, mai una reacció emocional o irracional a causa d'una injustícia social. Doncs bé, recentment, uns desnonaments han provocat, en un mateix dia, dos suïcidis. Jo diria que aquestes persones han estat assassinades pel poder plutocràtic, que va contra la democràcia i la dignitat humana. Els bancs, el capitalisme despietat i les lleis injustes i arcaiques d'un estat espanyol en decadència, comencen a provocar molta desesperació i mort en una societat, teòricament, democràtica. Aquesta democràcia ja comença a fer molta pudor de podrit.

. EDITORIAL

Somiem, cooperem i construïm

Sota el lema d'aquestes tres paraules –tan belles com rotundes–, fa pocs dies, es va alliberar un dels edificis emblemàtics del moviment cooperatiu català anterior a la revolució social del 36, la seu central de la Flor de Maig del Poblenou. Durant cinquanta anys, milers de dones i homes, desposseïts i precaritzats, però amb una ferma voluntat de transformació integral de la societat, van construir pas a pas les eines que havien de permetre a la classe obrera establir fites en la seva emancipació. Primer, en el consum, però, després, en el treball, l'educació, la cultura, la salut o les finances. Un somni construït mitjançant la cooperació i fet realitat a cop d'esforç col·lectiu, que va ser esguerrat per la dictadura de Franco. Avui, la dictadura dels mercats i la complicitat de la classe po-

lítica tornen a fer necessària la construcció d'un nou projecte d'emancipació. I no partim del no-res, ja que acumulem moltes experiències que ens demostren que el vell ideal potser va ser silenciada, però no oblidat. Les xarxes que treballen en alguns barris de Barcelona (com Cooperasec o Nou Barris Coopera) i els projectes d'intercooperació de Sants i Gràcia, la proliferació de grups cooperatius de consum agroecològic o la recent Fira d'Economia Solidària de Catalunya –que va comptar amb la presència de més d'un centenar d'entitats– són exemples clars que hi ha un nou projecte en marxa. Posant al centre la cooperació i els anhels d'emancipació social i econòmica, ara i aquí, s'actualitza el vell somni dels nostres avis i àvies. Somiem, cooperem i construïm, entre totes ho podem tot.

. COM S'HA FET

Aquesta setmana estem molt i molt contentes perquè hem fet una DIRECTA de rècords. Concretament hem batut els rècords d'entrega d'articles. El dilluns a les 18h de la tarda van arribar els darrers articles i, el dimarts a les 20:30h, ja teníem tota la secció d'actualitat corregida, maquetada i editada. Hem pogut fer l'assemblea de portada el dimarts després de dinar, hem tingut temps de consensuar-la amb el màxim de gent possible i hem tingut tota la tarda per repassar les pàgines del setmanari per trobar-hi errades i fer correccions. Això respon al canvi de funcionament dels tancaments del setmanari que hem adoptat recentment i aquesta ha estat la primera setmana d'aplicació de les noves dinàmiques. Ha anat molt bé i volem agrair a totes les persones que ajuden a fer possible aquest projecte la seva serietat, constància i entrega. Esperem que continuï sent així cada setmana i que les lectures ho aneu notant amb la millora de la qualitat dels articles i del setmanari en general. D'altra banda, el dimarts ens vam reunir de nou amb el nostre pastor de cooperatives, en Ferran, per tancar el procés Dafo. Felicitem al Manu per la feina que ha fet recopilant tota la feina feta fins ara en un document de catorze pàgines que és un diagnòstic de la DIRECTA en tots els seus àmbits, amb propostes de millora i optimització. A partir d'ara, ens posarem a treballar per aplicar aquestes propostes. Fins la setmana que ve. Salut!

. PENSEM, DONCS EXISTIM

Sense dramas

Lèlia Becana Velasco
directa@setmanaridirecta.info

Diu la companya Itziar Ziga que només cal que les dones afrontem amb serenitat determinades situacions (la soledat, la independència, el canvi, el fet de sortir del camí marcat) per trencar amb la violència masculista. Vull afegir que, en aquesta línia, podem trencar amb qualsevol altra violència (amb un profund respecte cap a totes les decisions i moments de les persones): la

violència de qualsevol parella (sigui del sexe que sigui), la violència laboral, la violència dels desnonaments...

És aplicable a qualsevol àmbit de les nostres vides, hem de perdre la por pel que pugui passar perquè ja no ens pot passar res pitjor, hem d'estimar-nos més i saber que som capaces de fer realitat qualsevol repte que ens proposem. Amb més raó si són reptes justos, socialment parlant.

Les famílies desnonades van perdre la por de quedar-se al

carrer i han aconseguit aturar cada cop més desnonaments i asseure's a "negociar" (entre cometes, perquè mai serà una negociació en igualtat de condicions) condonacions de deutes amb els bancs propietaris dels immobles. Fins i tot es parla de reforma de la llei hipotecària.

Però no és un drama social, com diuen alguns mitjans, el que és un drama és que s'especuli amb un dret de primera necessitat i que es pretengui tapar la boca de qui ho denuncia.

. EL RACÓ IL·LUSTRAT



Edita: Associació per la Difusió Sense Límits (ADSL)
Dipòsit Legal: GI-1528-2005
C. Riego núm. 37 baixos esquerra, 08014 Barcelona
www.setmanaridirecta.info – directa@setmanaridirecta.info
Tel: 935 270 982 // Mòbil: 661 493 117

LLICÈNCIA CREATIVE COMMONS
Reconeixement-No Comercial-Sense Obra Derivada 2.5

Sou lliure de copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra amb les condicions següents:
RECONeixEMENT. Heu de reconèixer el crèdit de l'obra de la manera especificada per l'autor o el licenciadador.
NO COMERCIAL. No podeu utilitzar aquesta obra amb finalitats comercials.

SENSE OBRES DERIVADES. No podeu alterar, transformar o generar una obra derivada d'aquesta obra.

- Quan reutilitzeu o distribuïu l'obra, heu de deixar ben clars els termes de la seva llicència.

- Algunes d'aquestes condicions poden no aplicar-se si obteniu el permís del titular del dret d'autor. El dret derivat d'us legítim o qualsevol altra limitació reconeguda per la llei no queda afectada per l'anterior.

Aquesta publicació té una llicència Creative Commons Attribution-NonCommercial. Per veure una còpia d'aquesta llicència visiteu <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/es/> o envieu una carta a Creative Commons, 559 Nathan Abbot Way, Stanford, Califòrnia 94305, USA

· Aquesta publicació intenta escriure amb un llenguatge no sexista i no androcèntric.
· El setmanari DIRECTA no comparteix necessàriament les idees expressades als articles d'opinió.



ÀREES DE TREBALL DE LA DIRECTA

redaccio@setmanaridirecta.info – edicio@setmanaridirecta.info – audiovisuals@setmanaridirecta.info
fotografiadirecta@setmanaridirecta.info – il·lustracio@setmanaridirecta.info
subscripcions@setmanaridirecta.info – distribucio@setmanaridirecta.info
publicitat@setmanaridirecta.info – administracio@setmanaridirecta.info

Qui Som

REDACCIÓ: Estirant del fil | David Bou i Marc Font Impressions | Lèlia Becana Així està el pati | Jesús Rodríguez i Manu Simarro Quaderns d'Il·lacrua | quadernsillacrua@setmanaridirecta.info Roda el món | Laia Gordi i Oriol Andrés Observatori dels mitjans | Javier Borras Expressions | Anna Pujol Reig, Mireia Chavarría i Àlex Vila Agenda directa | Arnau Galí i Muriel Comas La indirecta | Àlex Romaguera FOTOGRAFIA: Robert Bonet IL·LUSTRACIÓ: Carlos Villafranca CORRECCIÓ: Laia Bragulat EDICIÓ: Marc Iglesias COMPAGINACIÓ: Roger Costa Puyal PUBLICITAT: Anna Pujol Reig DIFUSIÓ: Blai Lindström DISTRIBUCIÓ I SUBSCRIPCIONS: Lèlia Becana ADMINISTRACIÓ: Jordi Raymond

Corresponsalies

BAIX LLOBREGAT: baixllobregat@setmanaridirecta.info
BERGUEDA: bergueda@setmanaridirecta.info
BARCELONÈS NORD: barcelonesnord@setmanaridirecta.info
EL CAMP: elcamp@setmanaridirecta.info
GIRONA: girona@setmanaridirecta.info
L'HORTA: horta@setmanaridirecta.info
MANRESA: manresa@setmanaridirecta.info
MARESME: maresme@setmanaridirecta.info
MENORCA: menorca@setmanaridirecta.info
OSONA: osona@setmanaridirecta.info
RIPOLLÈS: ripolles@setmanaridirecta.info
SABADELL: sabadell@setmanaridirecta.info
SOLSONÈS: solsones@setmanaridirecta.info
TERRASSA: terrassa@setmanaridirecta.info
TERRES DE L'EBRE: terresebre@setmanaridirecta.info
TERRES DE PONENT: terrespont@setmanaridirecta.info
VALLÈS ORIENTAL: vallesoriental@setmanaridirecta.info

, així està el pati

Onada de solidaritat amb les encausades per la lluita contra el pla Caufec | PÀG. 8

La PAHC allibera un segon edifici a Sabadell | PÀG. 9

Passat i present de la lluita per la Flor de Maig | PÀGS. 10 A 12



VALÈNCIA · EL CONSISTORI DE LA CAPITAL DEL TÚRIA MANTÉ UN MONÛLIT I MÉS DE 50 CARRERS QUE HOMENATGEN FEIXISTES

L'Ajuntament de València profana la memòria de les víctimes del franquisme

Íngrid Lafita
horta@setmanaridirecta.info

L'1 de novembre, dia de Tots Sants, els cementiris s'omplen de flors en memòria d'éssers estimats que han faltat. També els de València, tot i que l'Ajuntament nega el record de milers de persones, d'unes víctimes assassinades dues voltes: la primera, per una dictadura; la segona, per qui les condemna a l'oblit, un règim que es diu democràtic. Francisco Berenguer, Enriqueta Cuquerella, Valeriano Delgado, Libertad Marqués, Luís Pastor i, així, fins a 23.661 persones. Són els noms i els cognoms de les víctimes del franquisme a València, llançades a alguna de les sis fosses comunes de la ciutat entre l'1 d'abril de 1939 i el 31 de desembre de 1945.

Prohibit senyalitzar les fosses

El Cementiri General ostenta el rècord macabre d'amagar la fossa comuna més gran d'Europa: el fossar de la secció cinquena dreta fa vora 15.000 metres quadrats i conté les restes de 16.535 persones, segons ha documentat el Fòrum per la Memòria del País Valencià. Un any més, el dia 1 de novembre, esta associació féu una convocatòria per recordar les persones que moriren a mans del feixisme amb flors i cartells i senyalitzar les fosses comunes, que en conjunt sumen més de 41.000 metres quadrats. A principis de set-



Homenatge a les víctimes del franquisme al cementiri general de València el 15 d'abril d'enguany

mana, però, l'Ajuntament comunicà que tenien prohibit fer-ho perquè "el dret de soterrament en sepultures en terra es concedeix únicament per cinc anys, podent renovar-se la concessió únicament en les preferents (no en les fosses comunes que no són objecte de renovació)", tal com diu el document.

Restes profanades

No és la primera vegada que l'Ajuntament de València intenta impedir homenatges a les víctimes del franquisme. Passa cada 1 de novembre i cada 14 d'abril -el dia en què se celebra l'aniversari de la proclamació de la Segona República-, però el Fòrum

per la Memòria sempre opta per fer l'acte amb normalitat. Enguany, ha estat diferent: denunciem que la policia espanyola els vigilà durant tot el recorregut pel cementiri i que els equips de neteja contractats llançaren els cartells i les flors dipositades sobre el fossar al fem. A més, condemnem que s'han profanat i destruït els enterraments de les víctimes del genocidi franquista per refer un panteó. Les restes òssies es barregen, ara, amb enderroc.

Homenatge a les franquistes

Mentre es nega fins i tot el dret d'estar soterrades a les vençudes, les feixistes són recordades diària-

ment a la ciutat. Dins el mateix cementiri, sobre la fossa comuna de la secció setena dreta, hi ha un monòlit en honor seu. En sortir del recinte, el llistat de carrers continua amb l'homenatge. Fins a mig centenar de vies estan dedicades a líders franquistes, participants en l'alçament o membres de Falange o de la Dreta Regional Valenciana. 28 d'elles són al Grupo Antonio Rueda, un conjunt de 1002 habitatges construïts entre 1965 i 1970 amb la subvenció de la coneguda Obra Sindical del Hogar. Una de les places manté un gravat amb la insígnia falangista del jou i les fletxes.

L'homenatge s'estén a d'altres barris de València. El baró de Càrcer, primer alcalde franquista i cap regional del Movimiento, s'atorgà a si mateix una avinguda, l'any 1943, que encara es manté. El general Urutia, revoltat a Saragossa el 1936, el comandant Franco, que bombardejà diverses voltes la ciutat, o Ramón Contreras, cofundador de Falange Española (FE), també tenen el seu carrer. Com el doctor Marco Merenciano, amb una via paral·lela a l'avinguda de Peset Aleixandre, metge republicà afusellat després que el mateix Merenciano el portés a un consell de guerra.

El quadre d'honors de la ciutat també és ple de personatges lligats al règim franquista. Trenta noms, entre els quals destaquen Adolfo Rincón de Arellano (alcalde i cap de FE y de las JONS), Antonio Aranda i Carlos Asensio (generals colpistes), Camilo Alonso Vega (militar i ministre de Governació), Ramón Laporta (cap falangista i governador civil), o José Luís de Arrese y Magra (ideòleg falangista). Qui ja ha perdut el títol d'alcalde honorífic és el dictador Francisco Franco. El 31 de juliol, un jutjat ordenà la seua retirada. Han fet falta 73 anys, diverses mocions de l'oposició al PP i la sentència d'un tribunal perquè l'Ajuntament llevés els honors al líder d'un genocidi. Així i tot, el franquisme perviu a València, mentre les seues víctimes continuen sent negades, amagades i ultratjades.

, així està el pati

ESPLUGUES DE LLOBREGAT • LA CAMPANYA NI MUTS NI A LA GÀBIA ALERTA SOBRE EL RISC QUE IMPLICA DEFENSAR EL TERRITORI

S'activa la solidaritat amb les encausades per la lluita veïnal contra el pla Caufec

Oriol Matadepera
redaccio@setmanaridirecta.info

Un mosso d'esquadra deixa anar: "Per fer-vos callar, tenim dues armes: la pistola i el bolígraf". Ens reunim al dimarts 19 d'agost de 2008, quan tres persones es van encadenar a unes alzines per evitar que les tallessin arran de la construcció del projecte urbanístic conegut com a pla Caufec a Esplugues de Llobregat. L'agent va dir aquesta frase a un activista. Es referia a les multes, les sancions i les acusacions davant els jutjats que generava la policia contra activistes del moviment veïnal. No mentia. Més de 70 persones han acumulat prop de 250 acusacions -entre faltes, delictes i sancions administratives- per participar en diferents accions, entre 2004 i 2009, amb l'objectiu d'aturar el projecte urbanístic que afecta la serra de Collserola. Aquestes accions han consistit en manifestacions, bloquejos d'obres, encadenaments a l'ajuntament i als arbres, concentracions de tot tipus i multitud d'activitats no-violentes imaginatives. El veïnat d'Esplugues i el moviment solidari han prioritzat la defensa de la muntanya a la legalitat de les mobilitzacions; per això, les

El grup de suport vol aconseguir el màxim d'adhesions possibles i el posicionament de l'Ajuntament

encausades afirmen que han fet un ús legítim de la desobediència civil i que sempre han actuat a cara descoberta i sense amagar les seves idees.

Després de tres anys amb les obres del megaprojecte aturades, nou veïns afronten dos processos penals, arran dels quals sis d'ells poden arribar a ser empresonats, ja que acumulen peticions fiscals d'entre dos anys i tres mesos i cinc anys i mig de presó. Són sis, però podrien ser centenars. És per això que, el 9 de febrer de 2012, prop de 300 perso-

nes van participar a una assemblea informativa, que va acabar ideant la campanya Ni muts ni a la gàbia. L'estratègia d'aquesta nova iniciativa es basa en la informació i la participació: recollida de signatures, xerrades obertes a la ciutadania, divulgació i activitats diverses dins i fora d'Esplugues. El grup de suport s'organitza en comissions -premsa, difusió i econòmica- per aconseguir el màxim d'adhesions possibles de la societat i el posicionament de l'Ajuntament. També pretén posar de manifest que el fet de protestar pot implicar tenir problemes amb la justícia, ja que "els dos processos són una represàlia a la crítica contra el pla Caufec". Les encausades amb risc de presó són activistes que han estat molt visibles en el qüestionament públic del projecte urbanístic i que han participat activament en les accions.

L'objectiu i l'exigència de la campanya és l'arxivament de dos casos, referits a una manifestació que es va fer l'octubre de 2007 i que va comptar amb la participació de prop de 1.500 persones i a l'ocupació de l'ajuntament del març de 2009 per part de més de 300 perso-

demandes fiscals a les 9 persones imputades

	DELICTES *		FALTES	
	manifestació	ocupació aj.	manifestació	ocupació aj.
1	2 anys 13 mesos	3 anys	50 dies a 20 eur/dia	120 dies a 18 eur/dia
2	2 anys	3 anys	50 dies a 20 eur/dia	30 dies a 18 eur/dia
3	2 anys	1 any 6 mesos	50 dies a 20 eur/dia	30 dies a 18 eur/dia
4	2 anys	1 any 6 mesos	50 dies a 20 eur/dia	90 dies a 18 eur/dia
5	2 anys	1 any 6 mesos	50 dies a 20 eur/dia	
6	2 anys 3 mesos			
7		1 any 6 mesos		
8		1 any 6 mesos	30 dies a 20 eur/dia	
9			50 dies a 20 eur/dia	

* Una condemna penal de 2 anys i 1 dia implica ingress a presó. Dues condemnes simultànies també impliquen presó encara que no siguin superiors a 2 anys.

NI MUTS NI A LA GÀBIA

el total que demana la Fiscalia contra nou veïns

27 anys de presó

300 dies de detenció domiciliària o carcerària (o una suma de 9.940 euros per evitar-ho)

5.670 euros d'indemnització

FONT: MUTS NI A LA GÀBIA

Encara no tenen data de judici, però les peticions fiscals per a les nou persones imputades ja sumen 27 anys de presó, 300 dies de detenció domiciliària o carcerària (o una suma de 9.940 euros per evitar-ho) i 5.670 euros d'indemnització.

La feina del grup de suport

Segons Lluís Sobrado, membre de la comissió de premsa de la campanya, el més important que ha fet Ni muts ni a la gàbia fins ara és fer saber a la població els riscos que implica defensar el territori. "Molta gent s'esvera quan li dius que, per defensar el territori, hi ha persones que poden anar a la presó. Al principi, ningú no sabia què era això, però, quan expliques que és conseqüència del pla Caufec, molta gent d'Esplugues i d'altres pobles del Baix Llobregat sap de què es tracta". Sobrado explica que, gràcies a les xerrades i les parades informatives a diferents actes, s'ha explicat i guanyat comprensió entre la gent, "tot i així encara hi ha molta feina a fer". La campanya no és la continuació de la Plataforma Popular contra el pla Caufec, ja que s'hi han afegit altres persones i

col·lectius espluguins i el discurs és fonamentalment antirepressiu.

El grup de suport explica que el conflicte és i ha estat social i polític i, per tant, la solució també ho ha de ser. Fruit de la pressió, el 19 de juny, tots els partits polítics del consi-

Més de 70 persones han acumulat prop de 250 acusacions per participar en diferents accions contra el pla Caufec

tor -inclòs el PSC, protagonista del conflicte, com a impulsor del pla Caufec- van fer una declaració on deien que consideraven les possibles condemnes com a "desproporcionades pel que fa als fets presumptament comesos". Així doncs, tot i que no demanen l'absolució o l'arxivament del cas perquè "correspon als tribunals de justícia l'anàlisi i la valoració del fets succeïts i la imposició de les sancions deter-

minades en les normes", creuen que "es fa imprescindible una aplicació de les normes vigents moderada i temperada pels principis de proporcionalitat i equitat".

Avui dia, segons Lluís Sobrado, l'obstacle més gran que troba Ni muts ni a la gàbia és la incomprensió d'algunes persones: "A vegades, escoltes allò de 'alguna cosa deuen haver fet' i n'hi ha que es tanquen en banda i no en volen saber res. La campanya es basa en informar de la situació actual i, afortunadament, molta gent sí que escolta". El fet de no desenvolupar accions contundents com les que es feien per frenar el projecte urbanístic permet difondre els arguments sense excessives dificultats. "Tot i així, ens consta que, fa un temps, algú es dedicava a arrencar els nostres cartells i no precisament per posar-ne uns altres. Coses que passen, però que no ens aturen, ni de bon tros".

Més informació:

nimutsnialagabia.org
Twitter: @NiMutsNiGàbia

VALLÈS OCCIDENTAL · NOU BLOC ALLIBERAT AL BARRI DE CAN RULL DE SABADELL

La PAHC ocupa un altre edifici per allotjar-hi famílies sense recursos

Directa Sabadell
redacció@setmanaridirecta.info

En el marc de la jornada de lluita convocada el 31 d'octubre, en finalitzar una manifestació de la coordinadora anticapitalista Sabadell Lluitant, la Plataforma d'Afectades per la Hipoteca i la Crisi (PAHC) de Sabadell va ocupar un nou espai a la ciutat per allotjar-hi famílies en risc imminent de perdre l'habitatge. L'edifici, situat al barri de Can Rull, disposa de cinc habitatges i se suma al que es va alliberar el mes de maig passat al barri de Campoamor i que actualment ja es troba plenament habitat per tres famílies de la plataforma.

Propietat d'una empresa immobiliària

El col·lectiu ha escollit aquest bloc de manera deliberada, després d'investigar els antecedents de l'espai, aquesta vegada propietat d'una empresa immobiliària, Promociones Inmobiliarias Eix Macià, promociionada per Catalunya Caixa. En el seu comunicat, la PAHC afirma que "les dues persones que administren l'empresa propietària d'aquest

bloc acumulen divuit empreses diferents relacionades amb l'especulació immobiliària". El bloc, situat al carrer García Lorca, acollirà, de moment, dues famílies amb una llarga trajectòria dins el col·lectiu. Una d'elles és la del Youssef, la Hafida i els seus dos fills, a qui l'Ajuntament no va oferir cap "solució habitacional digna" després de diverses negociacions i de la pressió exercida per la PAHC, que va aconseguir evitar *in situ* l'intent de desnonament fa dues setmanes. L'altra família ja fa mesos que es troba al carrer, després d'haver aconseguit la dació en pagament gràcies a la lluita col·lectiva de la plataforma.

Recuperar la funció social dels habitatges buits

Al manifest que es va llegir un cop finalitzada l'acció, la PAHC va denunciar: "En una ciutat on encara queden blocs sencers buits, de bancs, caixes i especuladors, no acceptarem que hi hagi famílies al carrer" i va instar l'administració a emprendre mesures per resoldre els problemes causats per la bombolla immobiliària forçant que els habitatges buits es destinin a la creació

d'un parc públic d'habitatges de lloguer social. En aquest sentit, fa unes setmanes, l'Ajuntament de Sabadell va fer pública la negativa de totes les entitats financeres que operen a la ciutat de signar un conveni de cessió d'una part del seu *stock* de pisos buits perquè fossin gestionats com a habitatges d'emergència per l'administració local. Aquesta negativa, segons Pau Llonch, un dels portaveus de la PAHC, "encara legitima més aquestes ocupacions".

La PAHC insta l'administració a crear un parc públic d'habitatges de lloguer social

Noves identifications policials

Un cop acabada la manifestació i l'ocupació de l'edifici, seguida de prop per diverses dotacions policials, un altre dels portaveus de la PAHC, Oriol Sorolla, va rebre una trucada dels Mossos d'Esquadra, que li preguntaven si es trobava a l'acció i



L'edifici Lorca disposa de cinc habitatges i, de moment, acollirà dues famílies

requerien la seva presència. Al cap d'uns minuts, segons Sorolla, dos agents de paisà es van dirigir a ell per advertir-lo que, si es tractava d'una ocupació per a persones sense recursos, no hi hauria intervenció policial fins que no hi hagués una resolució judicial. Tanmateix, el cap

de l'operatiu va acabar identificant Pau Llonch, Oriol Sorolla i Conchi Arias, també membre de la PAHC, per obrir-los un expedient sancionador sota l'acusació de "promoure i organitzar una manifestació que no havia estat prèviament comunicada al Departament d'Interior".

Vides deshipotecades

Sis mesos habitant el primer edifici ocupat per la PAHC



Antonio i Miguel viuen a l'edifici alliberat per la PAHC el mes de maig d'enguany

Sis mesos després de l'ocupació del primer edifici a Sabadell per part de la PAHC, tres membres de les tres famílies que l'habiten, l'Antonio, el Miguel i el Bully, fan un balanç de què ha suposat per ells i les seves famílies l'oportunitat de "tornar a començar" després d'aconseguir la dació en pagament i de tenir, per fi, un habitatge digne on viure.

Pel Miguel, amb dona i dues filles, una d'elles amb diversitat funcional, "deshipotecar" la seva vida ha representat "una segona oportunitat". "Estàvem destrossats i, gràcies a la plataforma, vam adquirir les ganes de lluitar i vam aprendre molts dels drets que teníem i que abans desconexíem. Em vaig adonar, gràcies a la lluita col·lectiva, que sí que podia tirar

endavant. Sense la PAHC, m'hagués acabat tirant al tren. Hem tingut molta sort de trobar-la", assegura. Segons l'Antonio, que viu amb les seves dues filles: "Que la PAHC ens hagi ajudat a tenir un habitatge ens dona la tranquil·litat i la força per tirar endavant i començar una nova vida. Per mi, ha estat un abans i un després". El Bully, també amb dona i dues filles, comparteix aquest sentiment: "Tenir un pis per nosaltres ens ha canviat la vida, hem passat del desert al mar. Cada dia surto a reciclar metall, de les sis del matí a les dotze de la nit, però viure en un edifici amb dues famílies més de la PAHC, amb gent que m'estimo, per mi, no té preu. Som tots una sola família". Precisament, el fet que tres famílies que es troben en una

situació similar visquin al mateix edifici, diuen, encara les ha unit més i els fa la vida un xic més fàcil. "Ens vam conèixer a la PAHC, on es creen uns vincles molt forts... i, vivint junts, aquests vincles encara s'han fet més forts; tots som un", afirma el Miguel. L'Antonio afegeix: "La solidaritat entre nosaltres és molt gran, no ho havia viscut mai. Al principi, no ets conscient del pas que has fet, però, amb el temps, t'adones que has estat molt valent. Estem canviant el sistema i cada cop hi ha més gent que ens dona suport. Molta gent haurà de seguir els nostres passos i ocupar pisos buits". "Com es pot fer tant mal a tanta gent?", es pregunta el Miguel. "Doncs, això ho canviarem", li respon l'Antonio.

, així està el pati

BARCELONA · L'ASSEMBLEA DE SÒCIES ANTERIOR A LA GUERRA CIVIL MAI NO VA AVALAR LA VENDA

La propietat il·legítima de l'emblemàtic edifici cooperatiu de la Flor de Maig

La gent fidel al règim franquista va dissoldre la junta de la Unió de Cooperadores de Barcelona –on estaven associades les set seus de la Flor de Maig– i una nova junta va dirigir la lenta mort i la liquidació de l'entitat

Jesús Rodríguez
redaccio@setmanaridirecta.info

La cooperativa la Flor de Maig del Poblenou –reoberta com a espai social des del 20 d'octubre, gràcies a la reivindicació de destapar l'edifici impulsada per una àmplia plataforma d'entitats del barri– va quedar tocada de mort arran de l'ocupació militar de la ciutat de Barcelona per part de les tropes franquistes. Teresa Gisbert Alaball –de 93 anys– hi va passar els millors anys de la seva adolescència i ens explica com va canviar tot, a les 6 de la tarda del 26 de gener de 1939, quan les columnes militars dels *nacionales* van arribar al Poblenou: “Els moros i els italians ens van apuntar amb els fusells; feien molta por; volien endur-se les dones”. Gisbert fa referència a les milícies de legionaris –reclutades al Marroc i a Itàlia–, que van ser les primeres que va prendre posicions

als barris perifèrics de la ciutat. Al centre de Barcelona, mentrestant, s'hi van fer fortes les unitats amb els comandaments espanyols que mantenien fil directe amb el general Franco. Aquell dia, es va acabar un somni que s'havia imaginat, pensat i consolidat al llarg de 50 anys. La Flor de Maig mai més va recuperar la seva essència, ben al contrari, va entrar en un procés de decadència que en va forçar la venda l'any 1948 i la posterior liquidació de béns l'any 1952.

Les adeptes al règim liquiden la cooperativa

Els primers anys de les tenebres franquistes també van portar foc a la gestió de la cooperativa i no ha transcendit cap prova documental que acredités com va ser el procés de traspàs de la gestió popular cooperativa al control directe per part de la Unió de Cooperadores de Barcelona i de les Centrales Naciona-

les Sindicales (CNS) –més conegudes com a Sindicato Vertical. En aquest sentit, és important destacar la figura de Miguel Gavín, president d'una cooperativa confessional i requetè, que va ser escollit com a nou president de la Unió de

La granja que tenia la cooperativa a Cerdanyola del Vallès es va vendre per 1.500.000 pessetes al Govern Civil de Barcelona

Cooperadores, on s'integraven les set sucursals de la Flor de Maig. La llei de cooperatives de 1942 i el reglament aprovat l'any 1944 conver-

tien les juntes de les cooperatives en organismes d'obediència deguda i, per ordre del falangista Bartolomé Aragón, els delegats nacionals del CNS podien revocar tots els càrrecs directius de la Flor de Maig i de qualsevol altra cooperativa. De les 93.000 cooperadores associades l'any 1938 a la Unió de Cooperadores de Barcelona, només en quedaven 18.000 a finals de 1939.

La historiografia parla de “confiscació encoberta”

Els documents que han sobreviscut a l'arxiu originari de la cooperativa, que la Diputació de Barcelona manté als terrenys de la granja de la Flor de Maig a Cerdanyola del Vallès, parlen d'una Junta Continuadora formada per adeptes al règim franquista –que l'historiador Albert Pérez Baró defineix com a cooperativistes amb “reorientació confessional i falangista”–, però també per algun dels cooperativis-



El veïnat del Poblenou reclama poder continuar

tes històrics com Evarist Salat. La historiadora Dolors Marín, al llibre *Flor de Maig: del cooperativisme al servei als municipis*, ens diu, en referència a l'any 1940: “Molts dels antics socis i cooperadors ja s'han allunyat definitivament de la ciutat, els camins de l'exili i de les presons franquistes acullen els activistes socials”. És en aquest context que la nova Junta Continuadora,

El llegat d'una institució popular, autònoma i obrera

La Flor de Maig, fundada per setze boters del barri de La Plata del Poblenou l'any 1890, fou la cooperativa obrera de consum més emblemàtica de Catalunya. Només sis anys després, van construir l'edifici que va acollir la seu central de l'entitat, ubicada al carrer Doctor Trueta (antigament Wad-Ras, 195). Una bóta de vi, una dotzena de gots, un mostrador, una prestatgeria i quatre estris més van ser l'embrió inicial dels anhels d'una classe treballadora que havia decidit organitzar-se i emancipar-se, mitjançant l'auto-gestió de l'alimentació, la cultura, la sanitat, l'ensenyament o l'habitatge. Amb uns inicis molt humils,

ràpidament i al llarg de quatre dècades –el 1915 ja arribaven a 1317 socis i sòcies–, va esdevenir una me-

La Flor de Maig va ser la primera cooperativa que va acceptar l'entrada de la dona com a associada de ple dret l'any 1929

na de pal de paller de l'obreresme, una institució autònoma i popular

que va construir una societat paral·lela amb un recorregut i un relat propi més enllà de l'Estat i les classes benestants. L'expansió del projecte va ser fulgurant; es van obrir noves seus de l'entitat arreu, com la sucursal número 1 (al carrer Curtidors, al mateix Poblenou) i número 2 (a Can Tunis), i es va adquirir una granja a Cerdanyola. El creixement també es va fer a partir de la fusió amb d'altres entitats: la sucursal número 3 va ser al barri de Sants, a partir de la fusió amb La Formiga Obrera; la número 4, a partir de l'absorció de La Obrera Martinenca del carrer Muntanya del Clot. Fins i tot van obrir sucursals a Sant Gervasi i a la Sagrera, fins a assolir un total

de set sucursals repartides per tota la geografia proletària de la ciutat. Grans excursions amb caravanes d'òmnibus –autobusos de l'època– portaven la quitxalla de les famílies fins a la granja de Cerdanyola, un enorme recinte amb cultius i bestiar, d'on s'assortia les cooperatives i que, alhora, era un lloc d'esbarjo i de trobades multitudinàries. Dues fites van marcar la història de l'entitat, la col·laboració constant i estreta amb la mutualitat obrera més important de l'època, la Vila de Salut l'Aliança, i el fet que va ser la primera cooperativa que va acceptar l'entrada de la dona com a associada de ple dret l'any 1929.





ROBERT BONET

tes-, el CNS (Sindicato Vertical) va ordenar el cessament de la fabricació de pa a la seu central de la Flor de Maig al Poble Nou i a les altres sis sucursals distribuïdes per Barcelona, sota l'amenaça de ser decomissades. L'incompliment d'aquella ordenança va derivar en una hipoteca de 7.000 pessetes a favor del Gremio de Panaderos de Barcelona. Poc després, el govern va ordenar la destrucció física de tots els forns de pa cooperatius. En aquest període d'absoluta decadència, l'any 1948, l'immoble va ser venut a la societat Comercial Española Inmobiliaria SA, amb titularitat desconeguda. La liquidació de tots els béns de la cooperativa no va arribar fins l'any 1952. Tot i que a

L'edifici del Poble Nou va ser adquirit per la societat Comercial Española Inmobiliaria SA, amb titularitat desconeguda, l'any 1948

mitjans dels anys 70 ja es tenia constància que la finca es trobava en mans de la família Aguilar -amb nou traspàs per herència, a finals del segle xx, als Aguilar Peyra i Aguilar Bonet-, al registre de la propietat no hi consta cap document que mostri com es va fer aquesta transacció, en nom de quines liquidadores i per quin import.

autogestionant la Flor de Maig de manera autònoma i horitzontal

que havia suplantat la junta legítima de l'entitat, comença la liquidació de béns: la granja de Cerdanyola del Vallès es ven per 1.500.000 pessetes al Govern Civil de Barcelona, un preu de saldo que Marín defineix com a "confiscació encoberta". Aquesta junta és la que, l'any 1943, demana un préstec de 210.000 pessetes al Banco Hipotecario Español.

L'estrany traspàs a la família Aguilar

La caixa de l'entitat cooperativa havia quedat buida, entre d'altres raons, pel fet que la moneda republicana no tenia cap valor amb el nou règim dictatorial i encara menys la moneda d'intercanvi cooperatiu. L'any 1946, després de fortes pressions del Gremio de Panaderos de Barcelona -amb afinitats falangis-

Les lluites mantenen viva la flama de l'ateneu popular del Poble Nou

J.R.
redaccio@setmanaridirecta.info

Després de la mort del dictador i a remol d'una generació de lluitadores antifranquistes, l'històric immoble va reobrir les portes amb el nom d'Ateneu Popular la Flor de Maig. Van ser anys d'efervescència reivindicativa i cultural que van fer possible l'existència d'un espai social heterogeni i transversal, on es feien xerrades de política, lectures de poesia, obres de teatre i també assemblees per organitzar la lluita popular en àmbits molt diversos. El periodista Josep Maria Huertas Claveria, l'historiador Manuel Arranz i l'activista cultural Manel Ollé van ser tres de les persones de referència que van impulsar aquest nou lloc de trobada al barri. La Isabel Vázquez, membre de l'Ateneu Popular, que en aquells temps tenia poc més de vint anys, conserva díptics on s'anuncia la presència de personalitats tan conegudes com Maria Aurèlia Campany, Pere Calders o Maria Mercè Marçal al Flor de Maig per participar al cicle *Cervesa Literària*. L'ateneu va crear seccions d'atletisme, esport, escacs, fotografia, dones, cinema, arxiu històric, ecologia, plàstica i excursionisme. També hi havia una coral, una colla de diables (colla del Drac), exposicions, música o artesanía. Les campanyes contra les nuclears o d'oposició a l'OTAN van ser altres moments importants de la seva història. Durant la dècada dels 90, les activitats van

anar perdent força i, al llarg dels últims anys, s'havia perdut l'esperit col·lectiu del projecte. Això va facilitar que l'Ajuntament no trobés masses resistències en el procés de recol·locació de les entitats a d'altres equipaments del barri. No obstant això, la intenció de tancar l'edifici va fer ressorgir una nova plataforma, que, amb l'impuls de l'Assemblea Social del Poble Nou, ha revifat la flama de la Flor de Maig.

Propietat i Ajuntament es passen la pilota

Avui dia, la família Aguilar ostenta la propietat de la finca i no va dubtar a tapiar l'edifici l'1 de juny d'enguany, poc després de saber que l'Ajuntament deixaria de pagar el lloguer que abonava des de 1979. La Plataforma Recuperem la Flor de Maig va aplegar centenars de veïns i veïnes i, el 20 d'octubre, va reobrir les portes de l'edifici. Els Mossos d'Esquadra van presentar una denúncia al jutjat d'instrucció número 18 i, el 29 de novembre, la magistrada Carmen Martínez ha citat a declarar com a testimonis dues persones que es van identificar a les portes de l'edifici. Les entitats del barri esperen que el procés judicial s'arxivi i el conflicte es pugui resoldre amb un acord polític i social al Poble Nou que impedeixi l'alçament d'un nou mur de totxanes a la porta principal de la finca (catalogada com a patrimoni arquitectònic) per poder continuar autogestionant aquest espai veïnal de manera "autònoma i horitzontal".



ROBERT BONET



ROBERT BONET

Jordi Pujol, Paco Candel, Josep Benet i Paco Fernández Buey van passar per la Flor de Maig de la transició

Entre les perles que mostra la cartelleria de l'època, hi trobem xerrades de Mercè Ibarz (*Breu història d'ETA*), Romà Gubern (*Les arrels de la por. Antropologia del cine de terror*), Jaume Fuster i Ignasi Riera (*Noves tecnologies, nova cultura?*), Paco Fernández Buey (*Crisi de civilització i energia nuclear*), Paco Candel (*Donde la ciudad cambia su nombre*), Jordi Garcia Soler (*Recordant a John Lennon*), o un debat inèdit, el mes de febrer de 1980, entre Jordi Pujol (CDC), Anton Cañellas (UCD), Joan Reventós (PSC) i Josep Benet (PSUC), amb la pregunta: "Què faria si fos president de la Generalitat?".

, així està el pati

BARCELONA • VIDES SOTA LA FLOR DE MAIG

Tres dones, tres generacions, una mirada comuna

Per parlar del passat, el present i el futur de la Flor de Maig, ens reunim amb tres dones que representen tres generacions de la història de l'edifici. La Teresa té 39 anys més que la Isabel, i la Isabel en té 36 més que la Gemma, però totes tres comparteixen els valors d'allò col·lectiu i l'estimació pel barri on viuen i per la seva gent. Ens ho expliquen des d'un sofà a la primera planta de l'edifici i davant d'un gran quadre del pintor J. Vives on es mostra un primer pla de L'Artesana, una altra cooperativa del Poblenou que, malauradament, va ser enderrocada. J.R.



ROBERT BONET

TERESA GISBERT ALABALL

NASCUDA AL CARRER TAULAT L'ANY 1919

“Hi havia un ambient molt maco; hi havia ball, funció”



R.B.

Va treballar a la fàbrica tèxtil de Can Saladrigas. El seu avi era conductor del tramvia del Poblenou. La memòria la porta fins als millors moments de la Flor de Maig. “Això era un poblet, portàvem a pasturar el be i veníem aquí a fer la compra (...) Aquelles bótes de vi daurades i, al costat, les gerres d'oli, era tan maco”, recorda. La Teresa ens trasllada als anys d'abans de la guerra. La Flor de Maig era on ho trobaves tot: el cansalader, el sastre Recasens, el pa, les verdures, la sabateria. “Ningú no passava gana, tothom ens ajudàvem, allà on no arribava un, hi arribava l'altre”. L'Antonietta, la comptable, s'encarregava de les quotes dels socis i les sòcies. Recorda les corredisses pels passadissos de l'edifici, mentre es feia funció a la sala gran. Totes les imatges que li vénen al cap són d'alegria, de festa, de diversió. “Ara tot és molt soso, aquest barri és molt avorrit”, ens etziba als que l'escoltem amb cara atònita. Li vénen al cap els dies que anaven als terrenys de la Flor de Maig a Can Tunis: “Cada any ho feiem, el dia de l'arbre, anàvem d'excursió fins a Montjuïc i els nens i les nenes hi plantàvem un arbre”. La guerra va ser el final de tot. “Tot allò es va acabar, després ja anàvem amb les cartilles de racionament, hi havia els militars, hi havia por”. La Teresa ens pregunta insistentment qui es va quedar la cooperativa: “De qui és això ara? Jo encara tinc la cartilla de la Flor de Maig, amb els estalvis del pare. Allò encara ho podria reclamar, no?”.

ISABEL VÁZQUEZ

NASCUDA AL CARRER BADAJOZ L'ANY 1958

“El despertar de la llibertat, per poder fer el que volíem”

Després de la guerra, va arribar la llarga foscor del franquisme i la Isabel recorda el nou Ateneu Popular Flor de Maig com una esperança, un moment de despertar. Ella va entrar a l'edifici per primer cop els primers anys de la dècada dels 70, quan s'hi feien classes de batxillerat en unes condicions força deplorables. Eren aules de reforç negociades pel Sindicato Vertical i la propietat de l'immoble. L'any 1978 es van executar les reformes pactades pel moviment associatiu i l'últim alcalde no electe de la ciutat, Josep Maria Socias. “S'hi va posar parquet, es van arreglar sostres, parets, portes i escales; tot l'espai va fer un gran canvi”. L'Ajuntament es va comprometre a assumir temporalment el lloguer de 25.000 pessetes (149 euros), que

R.B.



cada mes pagava a la família Aguilar. “Ara, hem sabut que el rebut va anar pujant fins a 4.163 euros, un fet que l'ajuntament mai no va comunicar; ha estat una sorpresa total”, assegura. L'ateneu recull el llegat cultural i reivindicatiu i esdevé una plataforma d'expressió de les inquietuds del barri. Per a la Isabel, és molt important el caràcter assembleari, horitzontal i autogestionat del projecte i creu que, durant l'evolució de l'Ateneu, no es van saber consolidar aquests principis; per això considera fonamental que sí que hi siguin en la nova etapa que arrenca amb la recuperació de la finca del 20 d'octubre.

GEMMA DOMÈNECH

NASCUDA A L'AVINGUDA ICÀRIA L'ANY 1994

“El dia de l'entrada es respirava alegria i esperança”

La Gemma és la més jove, la que representa el relleu generacional. Ha escoltat atentament les paraules de la Teresa i la Isabel. El dia de l'entrada a l'edifici el va viure amb alegria i esperança. Pertany a l'Assemblea de Joves del Poblenou, que, juntament amb l'Assemblea Social del Poblenou, representen dues de les ànimes que impulsen la recuperació d'aquell passat tan fructífer. Ja fa temps que reclamen un casal de joves als càrrecs polítics del districte. “S'hi van comprometre, però, ara, s'han fet enrere. Només han obert un centre al Clot, dins el mateix districte, però molt lluny del Poblenou”. Hi ha força gent de la seva edat que hi ha entrat amb ganes. “Volem fer una aula d'estudi, el casal de joves, el punt d'informació laboral (PIL), un menjador cooperatiu, un punt de reciclatge de roba i tornar a impulsar el cooperativisme”. Ens explica que, d'aquí pocs dies, l'Ajuntament entregarà el premi Martinenc a l'Ateneu Popular Flor de Maig. “Ha estat una votació de les entitats del barri i els partits polítics que són al jurat, també els de l'oposició. Amb la situació de l'actual ocupació de l'edifici, aquest premi encara agafarà més simbolisme”. L'assemblea de la nova Flor de Maig segueix el seu camí i, tot i la denúncia de la propietat, que s'instrueix al jutjat d'instrucció número 18, es preveu encetar la nova etapa d'activitats, amb la reinauguració de l'espai, el proper 17 de novembre.

R.B.





MIRALLS

Roger Buch

“En alguns aspectes, el PSAN es va avançar al seu temps”

pàg. 4 i 5

TRANSFORMACIONS

La cultura de la inserció social

pàg. 6 i 7

DIRECTA 293

7 de novembre de 2012

Qui té por del moviment ‘neocon’ espanyol?

Des d'un conglomerat de mitjans de comunicació, 'think tanks', blocs d'Internet, alguns àmbits eclesiàstics i associacions, el discurs dels sectors 'neocon' espanyols ha aconseguit condicionar l'agenda política durant els últims anys. On va néixer el moviment? Com s'articula? Quin posicionament ha tingut davant del govern de Mariano Rajoy? Quins discursos ha posat sobre la taula arran de la crisi? Les autores del llibre 'Spanish neocon. La revuelta neoconservadora en la derecha española' (Traficantes de Sueños, 2012), integrants de l'Observatorio Metropolitano, donen resposta a aquestes preguntes i radiografiem el neoconservadorisme a l'Estat espanyol.

Beatriz García i Pablo Carmona
afons@setmanaridirecta.info

Quan José María Aznar va donar suport a la guerra de l'Iraq, moltes persones van pensar que el president espanyol tenia deliris de grandesa. Al marge de la seva megalomania, però, el cert és que, amb aquella actuació, el líder del Partit Popular incloïa definitivament la dreta espanyola dins de les lògiques d'un corrent polític ben definit: el neoconservadorisme.

Quasi tot va començar als EUA

El moviment *neocon* va néixer als Estats Units i té la seva cara més visible en el Tea Party, plataforma des de la qual aspira a ser hegemònic dins del Partit Republicà. Pretén obrir una àrea d'influència basada en moviments socials i polítics minoritaris, però molt actius, capaços d'agitar l'opinió pública amb debats espinosos que obliguin les figures polítiques més moderades a posicionar-se. L'avortament, l'homosexualitat, la religió, l'estat del benestar, el xoc de civilitzacions i de cultures o l'ètica de l'esforç són, per a la dreta *neocon*, debats-fetitxe. Fils argumentals, d'anàlisi i narratius, construïts des de *think tanks*, universitats i mitjans de comunicació afins que, juntament amb la societat civil, apareixen en l'escena pública a través de bateries de memes que constitueixen un corpus de

pensament senzill, però molt sòlid. Amb tot això, les *neocon* han aconseguit obrir-se camí fins a guanyar importants quotes de poder.

Així s'ha pogut constatar en l'última convenció republicana, celebrada l'agost de 2012, en què alguns pressupòsits propis del neoconservadorisme més radical, anteriorment rebutjats pels sectors centristes del Partit Repu-

-
Irving Kristoll, pare fundador del corrent 'neocon' als anys 70, va definir les seves seguidores com a neoliberals que s'han adonat que el món no es pot governar únicament a través del mercat

-
blicà, van aparèixer exposats amb naturalitat per totes les tendències de la formació. És el cas de l'anomenada *guerra cultural*, que interpreta la política nord-americana a partir de dos fronts. El primer, el que defensen els sectors demòcrates (drets sanitaris, feminisme radical, drets d'homosexuals) i, el segon, el que han de defensar els repu-



blicans (el de l'Amèrica de la família, l'esforç, el patriotisme i la moral religiosa). D'aquesta manera, les campanyes republicanes s'han convertit, tal com han defensat els sectors conservadors, en una croada dels veritables Estats Units enfront de l'amoralitat i el desgovern demòcrata (de les esquerres).

Irving Kristoll, pare fundador d'aquest corrent als anys 70, va definir els sectors neoconservadors com "neoliberalisme assaltats per la realitat", és a dir, neoliberals que s'han adonat que el món no es pot governar únicament a través del mercat. Segons el seu argumentari, davant la immoralitat, la inseguretat, el xoc de civilitzacions i el complex marc de relacions socials, culturals i polítiques obert a escala global, no es pot caure en la ingenuïtat de pensar que el mercat, els intercanvis i les transaccions econòmiques en estat pur poden ordenar les relacions socials, com defensaria qualsevol neoliberal conseqüent. El neoconservadorisme troba la seva matèria primera en sofisticades anàlisis sensacionalistes sobre el terrorisme, l'islamisme, l'homosexualitat, el feminisme o la inseguretat ciutadana. Es tracta d'arguments polítics al voltant dels quals mobilitzar-se i que, en última instància, reprenen la qüestió de l'Estat i les institucions públiques. Lluny de perseguir l'aprimament de l'Estat, per tant, es proposen prendre'l per defensar el "veritable ciutadà americà", im-

posant certes normes morals en un món que perceben com a violent, impúdic i gandul.

De fet, en realitat, el que pretenen és redissenar l'estat del benestar. Així, l'anomenat *conservative welfare state* (estat del benestar conservador) es proposa reinterpretar la missió de justícia i igualtat que va donar origen a l'estat del benestar com a pacte redistributiu. La seva missió ja no seria garantir certs drets socials, laborals, sanitaris o educatius al conjunt de la ciutadania, sinó

Gràcies al seu funcionament en xarxa, l'entramat 'neoon' espanyol agrupa sectors ideològics que 'a priori' no són gaire propers, com els ultraliberals i els conservadors

vetllar per certs valors morals i de seguretat davant la perversió provocada per l'ètica d'esquerres hereva de la contracultura dels anys 60 i 70 (feminismes, moviments d'homosexuals, moviments civils ètnics i/o migrants), però també davant de factors com el comunisme (percebut com un equivalent de dictadura) o l'islam (equiparat al terrorisme). En definitiva, el moviment *neoon* proposa una nova hegemonia cultural conservadora per als EUA.

IL·LUSTRACIÓ:
Cinta Villalobos

'Spanish neocon'

Tot aquest model polític també ha tingut el seu equivalent a l'Estat espanyol. Només cal recordar l'entramat d'associacions que van sorgir i van adquirir protagonisme durant els anys centrals del govern de José Luís Rodríguez Zapatero. L'Asociación de Víctimas del Terrorismo (liderada per Francisco José Alcaraz), Peones Negros (de Luís del Pino), l'Asociación Nacional por la Libertad Lingüística o Galicia Bilingüe; blocs com *HazteOír*, *Gruporisa* o *Monclovitas*; persones del món de la comunicació com Federico Jiménez Losantos, César Vidal, Carlos Dávila; diversos mitjans de comunicació, com la COPE, Intereconomía, *Libertad Digital*, *La Gaceta*, esRadio; i fundacions com la FAES, el Grupo de Estudios Estratégicos (GEES), la Fundación en Defensa de la Nación Española, la Fundación Burke o la Juan de Mariana, en són alguns dels exemples més clars.

Juntament amb importants sectors del PP, la Conferència Episcopal i altres grups ultracatólics (Opus Dei, Kikos, Legionarios de Cristo, etc.), aquests grups van formar un entramat que, lluny de constituir un bloc unitari, va actuar—i continua fent-ho—sota la lògica de xarxa, de vegades units, d'altres treballant per separat, però sempre amb objectius polítics comuns. Això permet que sectors ideològics que *a priori* no són gaire propers (per exemple, ultraliberals i conservadors) puguin cooperar. A més, han estat capaços d'adoptar tàctiques

multo activistes. Tota aquesta enginyeria de *think tanks*, mitjans de comunicació, xarxes, associacions i moviments ha consolidat un estil polític que té un bon repertori discursiu al voltant del nacionalisme espanyol, l'avortament i la família, els drets de les persones homosexuals, la immigració, la feina o la pròpia concepció de l'estat del benestar.

Tres processos d'empoderament il·lustren a la perfecció aquests models d'actuació. El primer van ser les mobilitzacions durant els cinc primers anys del govern de Zapatero, amb la clara intenció de fer-se amb el timó del PP, que, en aquells moments, anava a la deriva. Paral·lelament, el segon procés va ser la construcció del bloc de comunicació conegut pel nom de TDTParty, amb *Libertad Digital* i Intereconomía al capdavant. I el tercer va ser el progressiu monopoli polític assolit a la Comunitat de Madrid pel PP més radical, a través de la figura d'Esperanza Aguirre. Més enllà d'aquests episodis ja relativament coneguts, quin rol juguen actualment els discursos *neoon* en la política estatal? Com s'han posicionat dins el govern de Mariano Rajoy? I, sobretot, quins dels seus fils argumentals s'estan posant en joc en l'actual context de crisi?

'Neocons' al govern Rajoy

Després de diversos anys d'auge, l'arribada de Rajoy al govern espanyol i la crisi han obert un *impasse* per al neoconservadorisme hispà. La presa del poder per part del PP ha fet que la prioritat dels

sectors *neoon* del partit hagi estat ocupar les millors posicions possibles per fer efectives les seves polítiques.

El resultat d'aquesta nova posició ha estat desigual, però, en certa manera, satisfactori, ja que, darrere el teló de fons de les polítiques econòmiques, s'ha aconseguit reobrir i guanyar terreny en alguns fronts. El cas més evident ha estat el del Ministeri de Justícia, curiosament capitanat per l'enemic número u dels sectors neoconservadors, Alberto Ruiz Gallardón, que ha impulsat una reforma molt restrictiva de la llei de l'avortament i ha preparat un nou Codi Penal amb una forta càrrega repressiva contra els delictes propis de la supervivència quotidiana (furts i petita delinqüència) i de la protesta no violenta. Altres *neoon* en posicions de decisió són el clàssic manifestant del discurs neoconservador Miguel Arias Cañete (Ministre d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient del gabinet de Rajoy) o Ignacio Cosidó (membre del GEES i actual director de la Policia Nacional espanyola).

El cert, però, és que, actualment, l'agenda política es troba massa centrada en la crisi bancària i del deute sobirà perquè el discurs *neoon* s'hi pugui fer un lloc. S'ha obert un període d'enorme confusió per a les gestores polítiques. D'una banda, s'ha fet evident la despietada actuació dels agents financers i, de l'altra, ha quedat al descobert el seu segrest de tot el sistema polític. Com a conseqüència, el procés de descrèdit de la política institucional i els seus grans partits sembla difícilment reversible. Davant d'aquest panorama, quines opcions té el neoconservadorisme?

Lliçons 'neoon' per explicar una crisi

Pel que fa al descrèdit polític, molts sectors *neoon* han intentat presentar-se, tradicionalment, com a abanderats d'u-

na puresa ciutadana allunyada de la classe política. Pràcticament se'n consideren els regeneradors. I així s'ha pogut escoltar als seus mitjans de comunicació, on, malgrat parlar amb clars interessos partidistes i de classe, continuen fent una crítica feroç al sistema polític i fins i tot als càrrecs electes. En aquest camp, només hi ha lloc per a l'especulació al voltant de dues hipòtesis. La primera és que el corrent neoconservador es faci fort dins el PP emparat per les crítiques contra Mariano Rajoy –que, de fet, ja està llançant una part de la premsa conservadora (*La Razón*, *La Gaceta*)– i provoqui conflictes interns de llarg abast. La segona és que els mitjans *neoon* donin suport a altres opcions electorals: un nou candidat, com Mario Conde (líder del partit polític Sociedad Civil y Democracia), a qui s'ha promocionat com a tertul·lià d'Interconomía, o bé un apropament a UPyD, com ja ha fet *Liber-*

tad Digital. Aquestes opcions, però, només podrien entrar en joc a partir d'una estrepitosa caiguda de Mariano Rajoy i d'un context de desconcert en el si de la dreta similar al del 14 de març de 2004. Si ens fixem en factors polítics més globals, l'oportunitat *neoon* podria emergir de la ruptura del consens construït per moviments globals del tipus del 15-M, Occupy, les places gregues o les primaveres àrabs. Tots ells han aconseguit atacar el cor polític del sistema atribuint la culpa i la responsabilitat del que passa (pobresa, atur, injustícia i marginació) a la dictadura de les finances i al segrest, per part d'aquestes, de qualsevol bri de democràcia. En aquesta situació, les de baix es rebel·len contra les de dalt i emergeix l'argument que, si el sistema polític no és de la majoria i no protegeix la majoria, ha de caure.

Per guanyar, la dreta neoconservadora ha de ser capaç de resignificar o d'intentar reconduir aquest consens. Necessita reconstruir una nova imatge del nosaltres-danyat-per-la-crisi per, després, donant per feta l'escassetat, preguntar: qui ha de tenir dret al repartiment i a les ajudes públiques? En un sil·logisme simplista, la seva resposta és senzilla, *nosaltres*: "La gent d'aquest país, la gent honrada, la gent que s'esforça i vol treballar a qualsevol preu per mantenir el més important d'aquest món, la família, el veritable àmbit de protecció, cèl·lula central de la nostra societat".

Segons el discurs 'neoon', la sortida de la crisi passa per sanejar el sistema de gent gandula, acomodada o paràsita

Partint d'aquestes idees força, es pot entendre la batalla oberta als EUA, a l'Estat espanyol o a Grècia sobre la qüestió migratòria. I també perquè, actualment, tant als EUA com a l'Estat espanyol, l'assistència sanitària a les persones més desfavorides es vol desmantellar, com proposen amplis sectors republicans (que critiquen el programa *Medicaid*) i com ha suposat, en el context espanyol, el Decret llei 16/2012, que ha destruït el sistema universal de salut.

Però no es tracta únicament de marcar i separar immigrants i pobres, sinó que les classes mitjanes també són objecte de sospita. Davant la preocupació global per l'atur juvenil, el discurs *neoon* es pregunta: no deu ser que els nois i les noies no s'esforcen prou? En aquesta línia, en la política espanyola també han emergit discursos sobre la retòrica de l'esforç per arribar a la universitat, per

tenir una beca i, evidentment, per tenir una feina. David Cameron ho ha portat a la pràctica obligant les joves a l'atur a treballar gratuïtament durant tres mesos per demostrar les seves ganes d'aconseguir una feina. A l'Estat espanyol, les línies les ha marcadades la reforma laboral: cal acceptar una feina quan sigui, on sigui i amb el salari que sigui, aquestes són les condicions per no perdre el subsidi d'atur. El pensament *neoon* sempre dóna un accent moralista al discurs de la gestió econòmica. Com per art de màgia, l'explicació de la crisi i de la necessitat de les retallades passa per sanejar un sistema corrupte ple de gent que no compleix, que és massa gandula, que està acomodada o, simplement, que fa de paràsit. Les persones a l'atur, les que treballen al sector públic, les que fan vaga, les sindicalistes i un llarg etcètera han estat estigmatitzades a través d'aquestes descripcions.

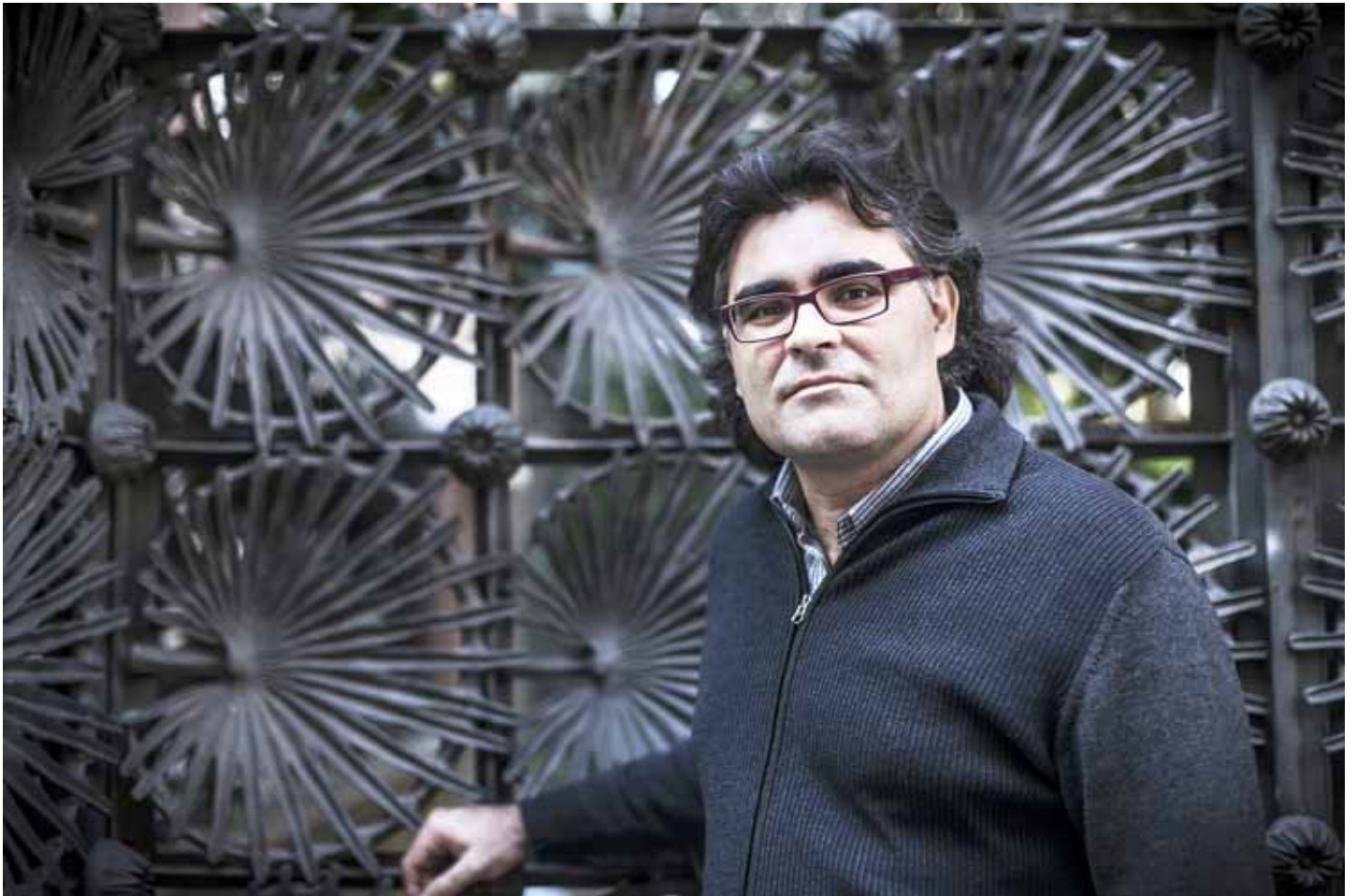
En definitiva, el neoconservadorisme pot plantejar una solució conservadora a la crisi a través de la implementació d'un relat propi, a través de la generació d'una nova hegemonia política de la cultura conservadora amb els ingredients activistes del neoconservadorisme civil. Aquesta opció es presenta com una sortida davant el moderantisme de Rajoy. Però també com una opció per, sense arribar a la creació d'un nou partit de tipus neonazi, agrupar polítiques públiques d'extrema duresa, al millor estil de Sarkozy, Bush, Thatcher o Reagan. Contra aquests discursos, el millor antídoto passa per posar en relleu que el sistema polític ha de ser un instrument dedicat a defensar el dret a una vida digna per a totes les persones. Qualsevol sistema que posi en perill, deixi de banda o reservi només a una part de la població aquest principi ha de ser enderrocat.

Concentració
contra el dret a
l'avortament a
Barcelona l'any
2009
-
Diego Ibarra



Roger Buch:

“En alguns aspectes, el PSAN es va avançar al seu temps”



El polític vinculat al món de l'associacionisme Roger Buch (Barcelona, 1970), autor de 'L'Esquerra Independentista avui' (Columna, 2007), acaba de publicar 'L'Herència del PSAN' (Editorial Base). En aquest últim llibre, reflexiona sobre les principals aportacions que el Partit Socialista d'Alliberament Nacional –una formació nascuda a l'escalf del Maig del 68 francès i les lluites d'emancipació de les antigues colònies europees– ha fet a l'independentisme contemporani.

Carles Masjà
entrevista@setmanaridirecta.info

Un dels aspectes que comentes a *L'Herència del PSAN* és que aquesta formació, al principi, quedava descol·locada dins el sistema de partits existent. Es pot dir que el PSAN va ser pioner?

Hi ha dues coses que poden semblar contradictòries. En alguns aspectes, es va avançar al seu temps, però, en d'altres, és un partit arcaic; és a dir, que quan arriba la democràcia encara funciona amb cèl·lules. Pel que fa a la independència era pioner i ho era en un moment en què la gent encara no estava desencantada amb l'autonomia després de 40 anys de franquisme. Pel que fa a l'àmbit organitzatiu, beu de l'esquerra de la dècada de 1960 i 1970 i, potser, la seva estructura aviat va quedar una mica desfada. Al final, però, van decidir no presentar-se a les primeres eleccions democràtiques.

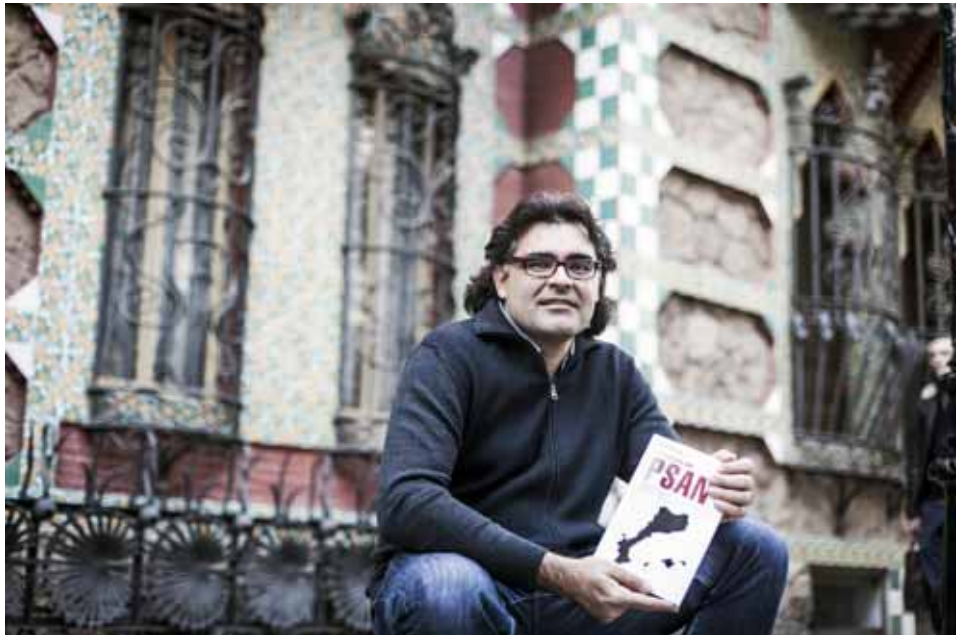
En canvi, sí que va ser un referent per la gran quantitat d'intel·lectuals que s'hi van apropar. Per què?

Es deia que una meitat dels escriptors i escriptores en català eren del PSUC i l'altra, del PSAN. Després, això es va traslladar a l'Entesa dels Nacionalistes d'Esquerra –que sí que van

fer l'aposta electoral–, amb gent com Lluís Llach i Isabel Clara Simó, però no en van treure res. Sempre hi ha hagut partits amb vocació de ser obrers, però acaben sent d'intel·lectuals.

Quin és el pòsit més important que ha deixat el PSAN?

Pel que fa a la incidència social, la independència, que avui és majoritària. I potser també la idea de Països Catalans, ja que estem veient una sèrie de conflictes, com ara el de la llengua, que continuen a València i a Mallorca. Legalment, potser el concepte de Països Catalans s'ha perdut, però continua havent-hi una certa tensió que no cal oblidar. Per exemple, mentre s'elimina TV3 del País Valencià, el mapa dels Països Catalans continua a TV3. Un mapa, que, en certa manera, és el mapa del PSAN. A la dècada de 1970, ja hi havia molta gent que defensava la independència de Catalunya, però, en canvi, el tema dels Països Catalans era molt identificatiu del PSAN. Recordem que les reunions del comitè central es feien a Vinaròs perquè quedava al mig i que no només era un partit que digués que era dels Països Catalans, sinó que ho era: tenia un 40% de la militància a València.



FOTOGRAFIES:
Ramón Fornell

Llavors, podem dir que la idea o concepte de Països Catalans és la marca que ha permès enllaçar generacions?

Ara molta gent es declara independentista o, com a mínim, votaria a favor de la independència. Però, cal distingir entre els que s'han format en un determinat context dels que hi són favorables perquè estan empenyats amb Madrid. Els primers s'han socialitzat amb una cultura política independentista vinculada als Països Catalans, mentre que, als que s'hi fiquen per un tema fiscal, València els queda molt lluny.

“Les CUP han aconseguit ser el referent de tota l'esquerra alternativa al 90% del territori i, per tant, la seva funció dins de l'independentisme l'està fent i de carrer”

Parlem del mirall basc. Fins a quin punt, històricament, la basquités no ha estat una mena d'obstacle per a l'independentisme d'esquerres català?

El PSAN parlava i debatia sobre el mimetisme basc i n'era conscient. Al País Basc, no hi havia el PSUC i qui manava a l'oposició en clandestinitat era ETA. En canvi, el que representava aquí el PSAN era molt petit dins el conjunt de la Catalunya antifranquista clandestina. Després, el PSAN va tenir un seguit de males experiències, quan, en alguns casos, no va sentir la reciprocitat de la solidaritat. Però tu et mimetitzes amb l'altre quan està millor que tu i, ara, això està canviant: crec que, ara, nosaltres estem més a prop de la independència que ells. D'altra banda, dins el Moviment d'Alliberament Nacional Basc, cadascú té la seva funció, amb jerarquia i verticalitat: hi ha les ONG *abertzales*, la cooperació internacional *abertzale*, el moviment de dones *abertzale*... I això, aquí, no es porta gaire, tot i que s'ha intentat. A Catalunya, tot s'ha barrejat més (per bé i per mal) i hi ha hagut més transversalitat.

Sociològicament, avui, l'independentisme abraça un espectre força ampli. En quina mesura hi influeix la crisi econòmica d'aquests últims quatre anys?

Penso que encara hi ha tingut poca incidència. S'explica molt més per la crisi de l'Estat autònom com a concepte, sobretot des de la sentència del Tribunal Constitucional

sobre l'Estatut. Hi ha una contradicció, ja que es crea un Estat de les autonomies que té un límit, en què hi ha un punt de conflicte fàcil d'explicar: la mentalitat majoritària a Espanya és que Catalunya és una comunitat més de les disset que hi ha, mentre que, des d'aquí, es considera que això és una aberració. Com que això no quadra, arriba un moment que peta. El rebuig a la plurinacionalitat provoca que els autonomistes convençuts es passin a l'independentisme, sobretot si es té en compte que el que es podria considerar la via intermèdia –el federalisme– no existeix. Finalment, també cal afegir-hi un tema de rebuig simbòlic: el catalanisme ha aconseguit que els símbols de l'espanyolitat quedin com a contraris a la catalanitat. Tot això s'ha de sumar al dèficit fiscal i al fet que l'independentisme esdevé un valor democràtic. Per a la gent del carrer, és xocant assabentar-se que la independència és il·legal i això ajuda a que creixi.

En aquests últims anys, les candidatures d'unitat popular (CUP) i altres formacions municipalistes alternatives han experimentat un creixement. Tenen prou potencial per aconseguir canvis?

Crec que la independència es declararà al Parlament. És clar que, abans, hi haurà hagut una mobilització de base. Després, cal plantejar-se què té més incidència: deu minuts a la televisió o un miler de xerrades i acampades? Jo defenso la complementarietat de les lluites intenses i de base i aquelles accions més massives. En qualsevol cas, no crec que ara s'aconsegueixi la independència per la revolució municipal de les CUP amb els alcaldes al poder. Ara bé, han aconseguit ser el referent de tota l'esquerra alternativa al 90% del territori i, per tant, la seva funció dins de l'independentisme l'està fent i de carrer.

Quines expectatives electorals tenen les CUP d'obtenir representació a les eleccions autonòmiques del 25 de novembre?

La CUP al Parlament superarà els 50.000 vots al conjunt del país, però ho tindrà molt difícil per obtenir representació: només podrà fer-ho si aconsegueix una gran mobilització de l'esquerra anticapitalista no específicament independentista. En part, la tria del candidat per Barcelona (David Fernández) va en aquesta línia, però la CUP ha de saber que molts dels vots que va aconseguir a les municipals eren prestats i que ara retornaran a ERC o a ICV. En pot aconseguir de nous? Sí; i la convocatòria de la vaga general hi pot ajudar si es percep que el lideratge de l'esquerra alternativa al carrer va de la seva mà. A un mes de les eleccions, pronostico un únic diputat –a pels pèls– a Girona.

Com creus que quedarà el mapa de partits polítics català després del 25-N?

Tal com assenyalen les enquestes, CiU serà hegemònica i l'esquerra institucional quedarà dividida en tres parts molt semblants: ERC, PSC i ICV. Si el procés sobiranista s'accelera, és evident que l'espai progressista haurà de reconstituïr-se. El primer president de la República Catalana que sigui d'esquerres ho serà arran de la suma de diferents espais i, evidentment, de la desaparició de sigles històriques. Probablement, tot i la previsible derrota del PSC, el seu paper pot ser molt positiu per l'estabilitat social, ja que, al contrari del País Basc, no sembla que vulgui jugar al frontisme nacional.

“Als anys 70, ja hi havia molta gent que defensava la independència de Catalunya, però el tema dels Països Catalans era molt identificatiu del PSAN”

Un dels punts forts del PSAN era vincular l'alliberament nacional amb la lluita social. Penses que el discurs de l'independentisme relacionat amb el dèficit fiscal i la crisi pot ser capaç de buidar els aspectes més socials?

Ara hi ha un discurs que reclama la independència primer i, després, nosaltres ja escollirem el sistema. Fent una anàlisi marxista, un dels diagnòstics del PSAN deia que hi ha catalans a qui no els interessa la independència, ja que la burgesia –com a classe social– vivia del domini espanyol. I, casualment, avui es pot interpretar que està passant una cosa semblant amb Abertis, La Caixa, CiU... en el sentit que, a alguns poders, ja els interessa mantenir l'*statu quo*. Això, amb el tema dels peatges, s'ha arribat a veure. Avui, però, hi ha molts independentistes liberals que abans no existien.

Els últims anys, quins punts de confluència veus entre el moviment llibertari i l'esquerra independentista?

Avui, l'esquerra revolucionària i alternativa manté contactes amb els seus espais polítics fronterers; això vol dir que, un dia, pot coincidir amb CiU defensant el català i, l'altre, a la vaga general fent front a Felip Puig. Per tant, se situa al centre del debat perquè és capaç de relacionar-se amb tothom i, lògicament, no va a remolc de ningú.

La cultura de la inserció social

Un factor fonamental pel procés d'inserció social és l'accés a la cultura. Recentment, el Departament de Justícia va comunicar a les entitats socials que gestionen programes de reinserció penitenciària que enguany no convocaria subvencions per a la continuïtat dels programes que ja s'estan duent a terme.

Aquesta decisió ha fet saltar totes les alarmes entre les impulsores de les activitats que es fan dins la presó i que les defensen com una eina bàsica per a la reinserció dels individus. Una eina que permet, entre altres coses, reformular les etiquetes socials associades al comportament de la gent reclusa.



L'obra 'Cuando digo yo' és fruit del projecte teatroDentro dut a terme a la presó de Quatre Camins

Xavi Piera

Oriol Agulló
quadernsdillacrua@setmanaridirecta.info

24 d'octubre, 18:30h, desenes de persones arriben a la presó de Quatre Camins. Aquest cop, la multitud no s'aplega per anar a veure cap familiar ni reivindicar l'alliberament de cap persona empresonada, simplement van al teatre. L'associació de professionals TransFormas, creada el 2004 a Barcelona i especialitzada en l'anomenat teatre de l'oprimit, està a punt d'estrenar *Cuando digo yo*, l'espectacle de 2012 del projecte teatroDentro, una iniciativa de formació i producció artística a les presons que apropa els centres penitenciaris a la societat civil a través de representacions teatrals protagonitzades per les internes. El projecte es va iniciar el febrer de 2005, després d'una negociació amb el Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya, com una prova pilot de quatre mesos que tenia la finalitat de dur a terme creació artística amb persones privades de llibertat. Avui, però,

el projecte continua i s'ha estabilitzat al Centre Penitenciari de Quatre Camins (Granollers) a través d'un grup de professionals especialitzades en teatre-imatge. L'any 2007, teatroDentro es va ampliar amb un grup de teatre-titelles establert a la presó de dones de Wad-Ras de Barcelona.

Un dels grans reptes del projecte és la normalització social de l'espai teatral de l'interior dels centres penitenciaris

No obstant això, el projecte no només busca que les persones privades de llibertat tinguin l'oportunitat de participar d'una activitat cultural durant la seva condemna, sinó que un dels grans reptes del projecte és la normalització social de l'espai teatral de l'interior dels centres penitenciaris. Aquest motiu ha dut l'associació a

intercanviar experiències i a establir una xarxa de treball i d'investigació amb d'altres iniciatives que tenen lloc a presons europees –com, per exemple, la de Lieux Fitiifs a Marsella o la Compagnia de la Fortezza a Itàlia– o a promoure el FORA'm, un projecte que permet que les professionals i el públic espectador reflexionin sobre la potencialitat del teatre com a eina per

a la transformació comunitària. El darrer projecte de l'entitat és Frontera, un llargmetratge de ficció creat i protagonitzat de manera compartida entre interns de la presó de Quatre Camins i professionals del sector audiovisual. Frontera s'estrenarà l'any vinent, durant la celebració de la capitalitat europea de la cultura de Marsella 2013.

Una reinserció sense finançament

Des de l'1 de juny de 2012, les 94 entitats que col·laboren amb el Departament de Justícia en l'atenció a persones immerses en processos judicials no reben cap mena de subvenció per al finançament de programes de rehabilitació de reclusos.

La mesura va ser presa per la Generalitat de Catalunya amb la idea d'estalviar-se mig milió d'euros –menys d'un 0,3% del pressupost de

la conselleria– i afecta els programes d'acollida residencial, d'atenció socioeducativa i de mediació intercultural. Amb aquesta nova retallada, es minimitza l'activitat de les entitats socials, que només tenen la possibilitat de dur a terme accions de voluntariat, que també tenen uns costos i que només es podran fer si s'obtenen recursos d'iniciativa privada.



Una comunitat tancada, com pot ser una presó, és un lloc ideal per assajar processos autònoms de cicle tancat, com la recollida selectiva de residus i el disseny de productes a partir de material reciclat. La voluntat de fer servir la presó com un espai per a la innovació social és el que va dur, l'any 2008, la dissenyadora Anita García al Centre Penitenciari de Lledoners. Alehop! Taller-Laboratori és un projecte que utilitza l'ecodisseny per teixir relacions d'auto-gestió i cooperació entre interns i, alhora, deixa anar la seva creativitat i els dona l'oportunitat d'entendre el disseny com una eina més de treball que els servirà per afavorir la seva integració al món exterior.

Disseny comunitari al centre penitenciari

En el cas dels centres penitenciaris, la gestió dels residus és responsabilitat de cada centre. Amb la idea de corresponsabilitzar els interns d'una gestió adequada dels residus, el primer pas que va fer Alehop!, l'any 2009, va ser incorporar punts verds als mòduls de la presó. No obstant això, el projecte mai no es va voler limitar a oferir una activitat sociocultural per als reclusos, sinó que volia implicar els interns a participar en les tasques pròpies de la gestió del centre. Aquest fet es va començar a palesar un any després d'haver incorporat els punts de recollida selectiva, quan un grup d'interns va decidir crear la comissió ambiental dels reclusos. La comissió va posar en marxa un model de gestió de residus per a tot el centre i l'afany per visualitzar la tasca que duïen a terme els interns va dur el centre de Lledoners a impulsar una acció perquè els presos creessin papereres reciclades per a diversos centres educatius. Amb els beneficis recollits per la iniciativa de les papereres, la comissió va organitzar una campanya de recollida de matèria orgànica i, perquè es dugués a terme de manera adequada, va promoure que un equip d'interns fes un curs de formació en compostatge a l'Escola Agrària de Manresa. El curs de Manresa va fer que els interns promoguessin la proposta de cultivar un hort comunitari propi de la presó de Lledoners, que es va acabar

desenvolupant gràcies a la col·laboració de gent voluntària de la pròpia Escola Agrària de Manresa.

Tot i la implicació i l'empoderament dels reclusos, el projecte de taller-laboratori ha intentat no restringir-se al recinte penitenciari i ha participat en activitats i iniciatives vinculades al medi ambient i el reciclatge creatiu fora de la presó. Bona prova d'això són les mostres de treballs que van exposar al *Drap*

El projecte utilitza l'ecodisseny per teixir relacions de cooperació entre els interns

Art o a l'Aula Ambiental de la Sagrada Família. En aquest sentit, una de les finalitats del projecte, que les produccions artístiques fetes als centres penitenciaris comparteixin espais expositius o de difusió amb altres que han nascut en contextos absolutament diferents, s'ha vist clarament complerta, cosa que ha contribuït a normalitzar i visualitzar el treball que es desenvolupa dins els centres penitenciaris.

Enmig de tot plegat, Anita García s'ha posicionat com un agent social entre el funcionari del centre peniten-

ciari i els presos. La posició singular de la creadora del projecte ha estat possible perquè, paral·lelament a la seva carrera professional, la dissenyadora va començar a treballar en el context penitenciari, primer amb un taller experimental al Centre de Menors de la Trinitat de Barcelona i, posteriorment, posant en marxa el projecte d'ecodisseny de Lledoners. No obstant això, el fet que Anita García, prèviament a les intervencions desenvolupades a la Trinitat i Lledoners, comptés amb una trajectòria com a artista i dissenyadora ha permès dotar el projecte de les eines i els mecanismes necessaris per poder oferir més projecció dels resultats fora dels canals de difusió estrictament penitenciaris.

En relativament poc temps, Alehop! ha crescut molt i ha generat activitats i vincles que han envoltat el projecte de professionals i institucions habitualment alienes al món penitenciari. Un factor determinant que ha assegurat la continuïtat del projecte és l'enfocament que se li ha donat, la creació d'un espai de comunitat, de responsabilitat i d'implicació dels interns. Així mateix, ha aconseguit donar entrada a professionals i institucions vinculades al món de l'art i la cultura als centres penitenciaris, fet que ha afavorit la democratització i l'accessibilitat a la cultura d'un col·lectiu que, per la seva condició d'aïllament, hi té menys accés.

Dur la ciència a la presó

Josep Lluís Pelegrí i Elisabet Bonfill

El projecte Planeta Blau és una iniciativa de divulgació científica que es du a terme al Centre Penitenciari de Joves de Barcelona, amb nois d'entre 18 i 23 anys, amb l'objectiu de fer prevenció i reinserció a través de les ciències marines. Es tracta d'un projecte innovador a l'Estat espanyol, ja que no hi ha cap altra proposta que porti les ciències marines a les presons. De fet, el projecte està pensat per ser exportable a d'altres llocs i diversos centres d'investigació han mostrat interès per desenvolupar experiències similars i contagiar altres professionals per fer arribar la ciència a determinats sectors que, sense la seva col·laboració, difícilment hi arribarien.

La idea va sorgir de l'Institut de Ciències del Mar de Barcelona, gràcies al suport econòmic de la Fundació Española de Ciencia y Tecnología i la col·laboració del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya, amb l'objectiu d'estendre l'educació sobre el mar a col·lectius que fins ara

no hi han tingut accés. Enguany, s'executarà per segon any consecutiu i, aquest cop, comptarà amb la participació de l'ONG Braval, una organització formada per joves de 16 a 20 anys i l'Escola d'Adults Santiago Rusiñol, present dins el centre penitenciari.

L'experiència palesa que el projecte és un aprenentatge personal tant per a les científiques com per als interns, permet transmetre les vivències de les professionals i traslladar el coneixement científic fora de l'àmbit habitual. L'organització de les sessions consisteix en una part teòrica concreta i breu (com pot ser la circulació oceànica, la contaminació marina o els ecosistemes aquàtics), complementada amb l'execució d'un experiment pràctic. L'objectiu del projecte i dels experiments és que cada intern treballi l'enginy i obtingui coneixements en d'altres disciplines i que això desperti la seva curiositat i l'interès per fer coses.

Durant els vuit mesos del curs 2011-2012 que es va dur a terme l'experiència, hi van participar 57 persones, un resultat que va ser molt positiu



per totes les parts. No obstant això, el grau de satisfacció amb el projecte es va mesurar a partir de l'alt grau d'assistència dels interns a les classes, que, tot i no rebre compensacions, hi van participar encuriolats per saber reconèixer animals marins com el plàncton, les meduses o els peixos. Planeta Blau intenta despertar la curiositat dels reclusos per la natura —en especial pel

mon marí—, amb l'adquisició de noves habilitats i nous coneixements, dotar-los de confiança i capacitar-los per participar activament del món de la ciència i emprendre nous camins quan surtin de la presó. Un camí que comença, orientat cap a la igualtat d'oportunitats en la creació de vocacions científiques que esperem que continuï durant molt de temps.

L'ombra



TEXT I FOTOGRAFIA: Jordi de Miguel Capell

El 22 d'abril de 1990, quedaven tres dies perquè es fes efectiva una de les pitjors notícies per a l'esquerra revolucionària d'aquells anys: el Frente Sandinista de Liberación Nacional (FSLN), derrotat de manera inesperada a les urnes, deixaria de governar a Nicaragua. Seguirien dies d'abatiment, incerteses i esforços per mantenir a qualsevol preu el llegat d'una dècada de revolució popular.

Després de tres setmanes d'intens treball, aquell 22 d'abril, es va inaugurar la colossal estàtua d'Augusto César Sandino, el guerriller que va inspirar la lluita contra la dictadura somocista des que va ser assassinat el 1934. Una immensa ombra d'acer de divuit metres s'imposa des d'aleshores a Managua, alçada en el que va ser l'emplaçament de la casa presidencial de Somoza, per advertir al nou govern de la seva vigília revolucionària.

Han passat 22 anys i l'home que va idear el perfil d'acer de Sandino, l'exministre de Cultura Ernesto Cardenal, en fa uns quants que no creu en aquest FSLN que, el 2006, va tornar al poder i que, aquest diumenge, ha vençut de forma aclaparadora a les eleccions municipals. La seva silueta continua omplint les boques de la propaganda oficial, però ja no resulta tan fàcil interpretar què pensa l'ombra sobre la realitat que contempla. Moltes persones creuen que segueix ferma, il·luminant el mateix camí que va iniciar. Moltes altres, que el seu posat nostalgia temps veritablement revolucionaris. Lluny de consignes i boques plenes de fum, fa tot just un any, la casa que resguardà Sandino a 185 quilòmetres de Managua s'esfondrava, abandonada, sense estrèpit, memòria ni puntals. Grinyolaria l'acer?

observatori dels mitjans

observatorimitjans@setmanaridirecta.info

MITJANS

Qui posseeix la majoria de mitjans de comunicació a Veneçuela?

La majoria de la societat té conceptes erronis sobre la propietat dels mitjans de comunicació a Veneçuela. En primer lloc, es pensa que la majoria estan sota el poder del govern d'Hugo Chávez. D'altra banda, es creu que, des que governa Chávez, la majoria de mitjans privats contraris al president han desaparegut. Les dues afirmacions són falses i radicalment oposades a la realitat.

La majoria dels mitjans de comunicació de Veneçuela són privats i contraris al govern actual (com ara l'immens grup mediàtic propietat de Gustavo Cisneros). De 111 televisions, més de la meitat

Des de l'arribada de Chávez al poder hi ha hagut 142 concessions de radiodifusió per canals privats

són privades, concretament, 61. A la ràdio AM, un 87% de les emissores són de titularitat privada i, a l'FM, un 57%. A la premsa, la situació encara és més radical: un 80% està en mans de l'oposició al go-

vern. Cal destacar que la resta de mitjans, majoritàriament, són comunitaris i no públics. Per tant, els mitjans que són propietat del govern són escassos.

Els mitjans privats dominen, però també augmenten. Des de l'arribada d'Hugo Chávez al poder, el 1998, hi ha hagut 142 concessions de radiodifusió per canals privats, aproximadament, un augment del 40%. Les concessions obertes de televisió han passat de 36 a 65, un increment similar al de la ràdio privada. Els mitjans comunitaris han crescut de manera exponencial i els públics també han augmentat. JAVIER BORRÀS ARUMÍ



MITJANS

Torna l'Agència29, canal d'informació directa durant les vagues generals

Després de la seva fundació, l'Agència29 es torna a posar en marxa per donar cobertura informativa a la vaga general del 14 de novembre. Prèviament, durant la jornada de lluita del 31 d'octubre, es va donar visibilitat a gran part de les mobilitzacions convocades pels sindicats alternatius i els moviments socials. L'Agència29 va néixer l'any 2010 amb l'objectiu d'informar sobre la vaga general del 29 de setembre d'aquell any. Més tard, es

va tornar a reunir per cobrir la vaga del 29 de març de 2012 i va informar de la gran quantitat d'accions que es van convocar arreu del territori. En aquesta ocasió, va oferir una cobertura minut a minut dels esdeveniments més significatius, com les concentracions de piquets i tots els fets ocorreguts a les manifestacions de Barcelona. Recentment, l'Agència29 ha estat activa durant la jornada de lluita del 31 d'octubre; de fet, ha estat l'únic mitjà que ha informat amb detall

L'agència va néixer l'any 2010 amb l'objectiu de cobrir la vaga del 29-S

de totes les mobilitzacions i accions que s'han convocat, mitjançant els diàlegs de diverses ràdios lliures i la pàgina web agencia29.net.

Aquest servei informatiu el formen diversos mitjans de comunicació independents, alternatius i horitzontals, entre els quals trobem *Lahaine*, *Kaosenlared*, *LaTele.cat*, *Ràdio Bronka*, *Contrabanda FM*, *Llibertat.cat*, *15Mbcn.tv*, *Catalunya i la Directa*. De cara a la jornada de vaga general del 14-N -la primera que es convoca a diversos països europeus de manera simultània des de l'inici de la crisi-, es preveu fer emissions radiofòniques durant

les 24 hores i difusió constant de teletips, notícies i imatges de tots els esdeveniments al voltant de la vaga.

L'Agència29 fa una crida a totes les persones que participin a la vaga a col·laborar en la difusió d'informació de primera mà, veu i contrastada sobre el que succeeixi a les empreses, barris, pobles, centres sanitaris, escoles i diversos llocs on es produeixin fets significatius. RAMON SAMBLAS

FREQÜENCIES LLIURES

Ràdio Bronka 104.5FM (també 96.6FM de ooh. a 14h.) Àrea metropolitana de Barcelona www.radiobronka.info | Contrabanda 91.4FM Àrea metropolitana de Barcelona www.contrabanda.org | Ràdio Línea IV (només web) Barcelona www.radiolinea4.net | Ràdio Pica 96.6FM Barcelona www.radiopica.net | Ràdio RSK 107.1FM Nou Barris (Barcelona) www.radiorsk.info | Ràdio Trama 91.41FM Sabadell www.radiotrama.net | Ràdio Kaos 90.1FM Terrassa www.canangladajove.terrassa.net | Postscriptum Radio (només per internet) Terrassa www.postscriptumradio.org | Ràdio Pinsania 90.6FM Berguedà www.radiopinsania.wordpress.com | Ràdio 90 101.4FM Olot www.r90.org | Ràdio Klara 104.4FM València www.radio-klara.org | Radio Malva 105FM València www.radiomalva.wordpress.com | Radio Aktiva 107.6FM Alcoi www.radioaktivafm.blogspot.com | Radio Mistelera 100.8FM Denia - La Xara www.lamistelera.org



Coettv Nou Barris (Barcelona) coettv@gmail.com | Sants TV <http://sants.tv>
Gramenettv Gramenet del Besòs www.tvgramenet.org

Selecció d'alguns programes de LaTele. Podeu consultar la graella sencera o veure tots els vídeos a www.latele.cat. Emetem des de Plaça Espanya fins a Sant Pol de Mar al CANAL 37 DE LA TDT. Resintoniza la teva tele per trobar-nos!
CADA NIT A PARTIR DE LES 20H30 NOUS PROGRAMES!

DILLUNS: 22h. L'Entrevista
DIMARTS: 22h. Docu...mental&Cènere
DIMECRES: 21:30h. Programa d'Horitzo TV

DIJOUS: 22h. Y tu qué miras gilipollas?
El programa de punk de LaTele
DIVENDRES: 21h. Programa de l'aigua

DISSABTE: 21h. La Xerrada
DIJUMENGE: 23h. Zienzia i Zpiritu.



AMB LA DIRECTA!
(NO HI HA COLOR)

ger

19.2.2012

40 anys d'història

12Maig#Concert40anys

Caelowara

Filmació i edició de vídeos per a particulars, institucions i empreses

Mòbil: 628525032
caelowara@hotmail.com
www.caelowara.com

<http://www.facebook.com/caelowara>

QUIÉN ESTÁ DETRÁS DE DIAGONAL?

MILES DE SUSCRIPTOR@S!

SUSCRÍBETE

arç cooperativa

www.arccoop.coop

COPA MENS-TRUAL... L'ALTERNATIVA ALS TAMPONS.

Laciatatnvisible

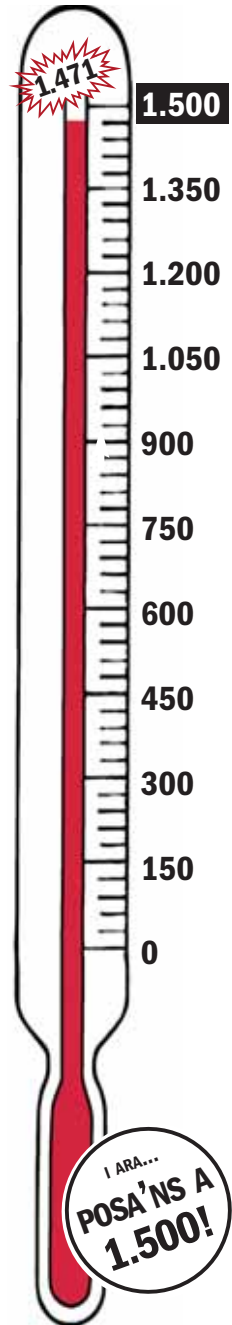
www.laciatatnvisible.org

Rico 35 euros - 08014 BCN - 93 298 99 47



, espai directa

. SUBSCRIPTÒMETRE



Si et subscrius* a la Directa, per només 5 euros* més, tindràs el llibre #RT15M

*NOMÉS SUBSCRIPCIONS ANUALS *MÉS DESPESSES D'ENVIAMENT SI N'HI HA



La Directa, nova aliança d'Arç

***Arç, consum responsable i el setmanari d'informació crítica La Directa acaben de signar un conveni d'intercooperació. A partir d'ara, les gairebé 6.000 socies d'Arç disposaran del 10% de descompte en la subscripció anual d'aquesta revista.**

Amb aquesta subscripció, tindran accés al conjunt de serveis que ofereix la revista en el marc del Complement Directa, un club de descomptes i promocions en iniciatives de l'àmbit cultural i de l'economia social i solidària. L'acord també permetrà que les subscriptores de la Directa que no siguin socies d'Arç accedeixin als serveis de la cooperativa de consum: el cotxe compartit, l'energia renovable, les assegurances ètiques i solidàries o la botiga virtual.

Alliar-se amb una de les publicacions alternatives de referència a casa nostra és un nou pas de la cooperativa de consum per seguir construint mercat social.*



TEXT EXTRET DE LA SECCIÓ D'ACTUALITAT DE LA WEB D'ARÇ
WWW.ARCCOOP.CAT

PER MÉS INFORMACIÓ ESCRIVIU A
COMPLEMENTDIRECTA@SETMANARIDIRECTA.INFO

. PUNTS DE VENDA

BARCELONA, GRÀCIA: Llibreria Aldarull · Martínez de la Rosa, 57 | Cap i Cua · Torrent de l'Olla, 99 | Infoespai · Plaça del Sol, 19 | Taifa · Verdi, 12 | Papereria Cercles · Bailen 201 | Estanc · Roselló amb Castillejos | Quiosc República Argentina · República Argentina 233. **EXAMPLE:** Quiosc Manu · Nàpols-Roselló. **GUINARDÓ:** Llibreria Rocaguinarda · Xiprer 13. **SANT ANDREU:** Bar La Lira · Coroleu, 15 | Quiosc Comerç · Plaça Comerç | Quiosc Rambla · Fabra i Puig, 10 | Ateneu Llibertari del Palomar · Coroleu, 82. **NOU BARRIS:** Ateneu Popular de 9 Barris · Portlligat, 11-15 | Can Basté · Passeig Fabra i Puig, 274. **CIUTAT VELLA:** Taller de Músics · Requesens, 35 | Espai Icària · Arc de Sant Cristòfol, 11-23 | Xarxa Consum Solidari · Pl. Sant Agustí Vell, 15 | El Lokal · Cera, 1 bis | La Rosa de Foc · Joaquin Costa, 34 | Logofobia · UB Raval, dimarts de 10h a 18h | Quiosc Colom · Rambles | Etnomusic · Bonsuccés 6 | Quiosc Tallers · Rambles. **SANTS:** Centre Social de Sants · Olzinelles, 30 | Espai Obert · Violant d'Hongria, 71 | La Ciutat Invisible · Riego, 35 | Terra d'Escudella · Premià, 20 | Teteria Malea · Riego, 16 | Quiosc Can Mantega · Joan Güell amb Can Mantega | Quiosc Cotxeres · Sants, 79 | Quiosc Francisco · Vilardell | Coop57 · Premià, 15 | Koiton club · Rossend Arús, 9. **BELLATERRA:** Quiosc de Ciències de la Comunicació. **BERGA:** Llibreria La Mafalda · Plaça Viladomat, 21. **CALDES DE MONTBUI:** Quiosc del Caprabo · Av. Pi i Margall, 183 | Papereria Can Rosell · Av. Josep Fontcuberta, 118. **CARDEDEU:** Quiosc del Centre · Ctra. de Cànoves, 4. **CORNELLÀ DE LLOBREGAT:** CGT Cornellà · Ctra. d'Esplugues, 46. **ESPLUGUES DE LLOBREGAT:** Ubud Artesania · Mestre Joaquim Rosal, 22. **GIRONA:** Llibreria Les Voltes · Plaça del Vi, 2 | Quiosc · Plaça Catalunya | Logofobia · UdG, dijous de 10h a 18h. **GRANOLLERS:** Llibreria La Gralla · Plaça dels Cabrits, 5 | Anònims · Miquel Ricomà, 57 | El Racó Ecològic · Roger de Flor, 85. **L'HOSPITALET DE LLOBREGAT:** Quiosc · Plaça del Repartidor. **IGUALADA:** Llibreria Cal Rabell · Santa Caterina, 17 | Llibreria Llegim · Ptg. Capità Galí, 4. **LLEIDA:** Ateneu La Maranya · Parc, 13 | Espai Funàtic · Pi i Margall, 26. **MATARÓ:** Llibreria Robafaves · Nou, 9. **MANRESA:** Moe's · Joc de la Pilota, 9. **MOLINS DE REI:** Llibreria Barba · Rafael Casanova, 45. **PALMA DE MALLORCA:** Llibreria Mallorca · Església de Santa Eulàlia 11. **EL PRAT DE LLOBREGAT:** Llibreria Drac · Ferran Puig 38. **RIPOLL:** Gràfic Paper · Progrés 27 | Gràfic Paper · Mossen Cinto Verdaguier, 14. **RIPOLLET:** El Local · Monturiol, 32. **SABADELL:** Can Capablanca · Comte Jofre 30. **SANTA COLOMA DE GRAMENET:** Associació Cultural Popular Arameteix · Montserrat 3. | La Krida · Sicília, 97. | Llibreria Distrivinyes · Sant Ramon, 22. **SANT BOI DE LLOBREGAT:** Bar Sense Noms · Plaça de les Preses, 3 | Papereria Oxford · Ronda Sant Ramon, 113. **SANT FELIU DE LLOBREGAT:** Ateneu Santfeliuenc · Vidal i Ribas, 23 | Teteria Índia · Jacint Verdaguier, 9. **SANT JOAN DESPI:** Kiosk Dot · Pg. Canal s/n amb Av. Barcelona. | La Kreperia · Galícia, 8. **SANT PERE DE RIBES:** Llibreria Gabaldà · Plaça de la Font, 2. **LA SEU D'URGELL:** Llibreria La Llibreria · Sant Ot, 1. **SITGES:** Quiosc Can Jornet · Major, 8. **TARRAGONA:** CGT Tarragona · Rambla Nova, 97-99, 2n pis. **TÀRRAGA:** Llibreria Bufavents · Major, 23 | Fem Cadena · Av. Barcelona, 81. **TERRASSA:** Terrassa Respon · Societat, 6 | Llibreria Synusia (Ateneu Candela) · Sant Gaietà, 73. **VALÈNCIA:** Cafè Tendur · Historiadora Sílvia Romeu, 16 | Llibreria Sahiri · Danzas, 5 | Bar Terra · Baró de Sant Petri, 9 | Sodopau · Carnissers 8. **VILAFRANCA DEL PENEDÈS:** La Fornal · Sant Julià, 20.



Butlleta de subscripció

SETMANARI DE COMUNICACIÓ

DIRECTA

Nom..... Cognoms..... Edat.....

Adreça.....

Població..... Codi Postal.....

Correu electrònic..... Telèfon.....

Quota: Ordinària 75 euros | Semestral 40 euros | Solidària 150 euros | Altres _____ euros

Forma de pagament: Domiciliació (escriu a sota el número de compte corrent) / Ingrés

*Amb la subscripció rebré cada setmana la publicació durant un any

Si No Vull rebre informació de qüestions relacionades amb la Directa

Com has conegut la Directa?

Ens comprometem a no facilitar les dades a tercers ni fer-les servir amb finalitats alienes a la Directa i a esborrar-les en cas de baixa

, roda el món

internacional@setmanaridirecta.info

ALEMANYA · EL CANVI SOCIAL I L'AUGMENT DELS PREUS DE L'HABITATGE QUE ESTÀ VIVINT BERLÍN GENEREN NOUS CONFLICTES

Els boccs expiatoris de la gentrificació

Roger Suso
Berlín (Alemanya)

Les ciutats estan canviant, “però la crítica no ha de portar al racisme latent”, afirma un noi de prop de 30 anys que es fa dir, per romandre en l’anonimat, Jannek Korsky. Forma part del col·lectiu Hipster Antifa Neukölln, una nova sectorial de l’organització alemanya Antifa que treballa “documentant actituds, fets i pintades que tenen molt a veure amb la xenofòbia i el protofeixisme” presents en els processos de gentrificació i turistificació gradual que ha patit Berlín. Ambdós fenòmens comporten el desplaçament del veïnat original amb menys poder adquisitiu, l’arribada de persones noves i un canvi en l’orientació econòmica dels barris, que afavoreix l’aparició de bars, clubs, galeries, hostals i botigues de souvenirs.

Els processos de gentrificació i turistificació, com tots els conflictes, generen tantes percepcions o punts de vista com persones implicades en la problemàtica. Sovint, la desinformació, els prejudicis i els estereotips fan que algunes persones i col·lectius confonguin els condicionants amb les causes i que, en molts casos, es culpi les

Sovint, es culpa les novingudes i el turisme ‘low cost’ de causar la gentrificació i de l’increment del preu dels lloguers

novingudes i el turisme *low cost* de causar la gentrificació i de l’increment del preu dels lloguers, tot i que, en realitat, el problema és causat –principalment– pel mercat i les polítiques d’habitatge. El resultat acaba provocant la polarització social i la construcció de la imatge de l’enemic i fent que la gent es guïï per aquesta imatge en els grups oposats.



A Berlín s’han dut a terme diverses campanyes contra turistes. A la fotografia, un dels semàfors del barri de Kreuzberg on s’han enganxat adhesius amb els lemes ‘Berlin don’t love you’ (Berlín no t’estima) o ‘Smash Tourism’ (Aixafa el turisme)

En certes ocasions, això pot dur a la discriminació, a l’exclusió, a l’odi o, fins i tot, a formes de violència. Així doncs, les persones expatriades, les turistes i les *hipsters* “s’han convertit, per alguns sectors de l’escena autònoma i de les classes populars, en el boc expiatori sobre qui carregar tots els mals de la gentrificació; es demonitza l’individu i es passa per alt la crítica al capitalisme i a la política”, sosté Korsky. “Per exemple, al parc de Görlitz, més d’una vegada han llençat ampolles a gent hispanoparlant i angloparlant i, a l’àrea coneguda com Kreuzkölln, diverses cafeteries i hostals han estat apedregats i ruïnats amb pintura”, explica. “Les botigues de

productes orgànics, la soja, el Club Mate i el wifi no fan malbé els bars”, ironitza Korsky.

L’altre ase dels cops de la gentrificació a Berlín són les persones provinents de Suàbia, una regió històrica, cultural i lingüística molt rica de l’Estat alemany. Els grafitis, pamflets, adhesius o pintades amb els lemes *Aturem la suabianització de Berlín*, *Schwaben raus!* (suabis fora!) o *You are now entering the Schwabisch Zone* (en concordança amb els senyals dels sectors d’ocupació aliada durant la divisió) són part del paisatge del barri de Prenzlauer Berg.

L’hostilitat contra les persones de Suàbia no és un fet nou a Berlín. Amb la caiguda del mur, moltíssimes

persones de l’Alemanya de l’oest i, concretament, de Suàbia es van mudar a Prenzlauer Berg, a la recerca de la bohèmia i altres formes de vida. Aleshores, bastants col·lectius suabis van adquirir i restaurar edificis del districte i, a un ritme força alt, l’antic barri comunista ha estat transformat, revolucionat, gentrificat i, en alguns casos, aburgestat, davant les protestes i el recel ideològic i de classe del veïnat originari. Tanmateix, aquests fets ometen que també van ser moltes les persones provinents de Suàbia que, als anys 70, mudades a l’enclavament de Berlín oest atretes per la llibertat i alliberades del servei militar, van iniciar el moviment okupa a la ciutat.

El lloguer com a ‘modus vivendi’

La gentrificació i el preu del lloguer s’han convertit en qüestions centrals. Berlín és una ciutat d’inquilines. El 85% de la població viu en règim de lloguer. Tanmateix, els ens estatals de l’habitatge berlinès controlen només el 15% de tots els pisos de lloguer de la ciutat, fet que representa que el tant per cent restant està en mans privades i d’immobiliàries i, per tant, el preu no està regulat exclusivament per la llei de l’oferta i la demanda, sinó per l’oferta i la política d’empresa. En tres anys, l’augment dels lloguers ha estat d’entre un 5% i un 25% en funció del barri. Des del mundial de futbol de 2006, el flux turístic a la capital alemanya ha explotat i la demanda d’habitatge és, també, cada cop més elevada; per contra, l’oferta, a instàncies institucionals, s’està reduint, fet que fa que els preus del mercat augmentin automàticament. Durant els darrers anys, dels onze que porta al poder l’alcalde-governador Klaus Wowereit (SPD), s’han retallat curosament els subsidis a l’habitatge públic, s’ha limitat l’oferta de nous habitatges i no s’ha protegit les inquilines dels augments de preus amb regulacions. Però, el que s’ha encoratjat especialment en aquest temps ha estat la privatització, la

Goldman Sachs va comprar més de 67.000 pisos de propietat municipal l’any 2004

liberalització i l’especulació. Berlín s’ha convertit en El Dorado de la indústria del ram i del turisme *lloretenc*. Les grans fortunes, immobiliàries, consultores i constructores –sobretot escandinaves i espanyoles, com ara Berlinmægleren, Tækker o Chamartín–, n’han estat les màximes beneficiàries. També el banc nord-americà Goldman Sachs, que el 2004, amb la intervenció de Berlín, el xenòfob Thilo Sarrazin, va comprar més de 67.000 pisos de propietat municipal.

, roda el món

XILE • JOSEFA ERRÁZURIZ REVOLUCIONA LES ELECCIONS MUNICIPALS I VENÇ AL SEGON MUNICIPI MÉS IMPORTANT DE SANTIAGO

Ciutadania versus classe política, un nou paradigma electoral a Xile

Pablo Christiny
Santiago de Xile

El diumenge 28 d'octubre, es va viure una situació inusual a la primavera de Xile. Se celebraven eleccions municipals i, per primera vegada, la ciutadania xilena va poder escollir si volia anar a votar o no, ja que, fins fa pocs mesos, a Xile, el sufragi era obligat per llei. Sis de cada deu persones van decidir no exercir el dret de vot.

Ja han passat vint anys des del retorn a la democràcia, després d'uns altres vint en què la dictadura va prohibir tot tipus d'acció política partidista. A finals dels vuitanta, la participació de l'electorat va ser una de les més altes registrades en la història de Xile. La població va participar de manera massiva a la votació per definir si Pinochet continuava al poder durant vuit anys més. Les persones descontentes de llavors van guanyar a les urnes i van dibuixar un nou futur.

L'abstenció del 60% mostra el descontent ciutadà amb la classe política

Aquell esdeveniment va tenir un símil local el diumenge 28. El veïnat de Providència, la segona comuna (municipi) més important de la capital, Santiago, va escollir com a nova alcaldessa una dona que no milita a cap partit i que no tenia el suport de cap coalició ni del gran empresariat. És -com es diu a Xile- una ciutadana del carrer o -com la malanomenen les seves de-



Un miler de voluntàries del moviment Revolución Democrática ha col·laborat a la campanya electoral d'Errázuriz

tractores- una "ama de casa". És Josefa Errázuriz o Pepa, com diuen les seves simpatitzants. El seu contrincant era Cristián Labbé, un excoronel de l'exèrcit, ministre de Pinochet durant la dictadura i un dels defensors més acèrrims de l'exdictador quan va ser detingut a Londres. El seu passat, però, no havia servit de gaire en anteriors eleccions, ja que havia estat escollit alcalde durant tres legislatures consecutives.

Què va provocar que un alcalde amb bones xifres electorals fos derrotat per una dona gairebé desconeguda? El mateix alcalde sortint va confessar, quan va saber els resultats, que estava sorprès. Durant tota la campanya, havia menysprejant la seva contrincant. Però la

seva actitud arrogant i autoritària a l'hora de resoldre els conflictes a la zona va anar generant malestar entre el veïnat. Aquesta va ser una de les raons principals que van fer que Josefa i el seu equip s'embarqués en un projecte que, a primera vista, semblava utòpic, ja que, tradicionalment, la comuna havia estat de dretes i l'exmilitar havia aconseguit majoria a les eleccions anteriors. L'objectiu era derrocar un gegant al seu territori, només apel·lant a la integració i la participació de tot el veïnat en un projecte realment ciutadà.

El suport principal va sorgir d'agrupacions ciutadanes (ciclistes, ecologistes, universitàries), sobretot de joves. De manera voluntària, es van organitzar sota el pa-

raigües del moviment Revolución Democrática, una organització horitzontal i ciutadana liderada per exdirigents universitaris que van veure la candidatura com una via per capitalitzar el suport ciutadà aconseguit pel moviment estudiantil l'any passat.

Aquest equip humà es va abocar als carrers de Providència. Més de mil persones voluntàries van convidar el veïnat a unir-se al projecte. Treball de carrer, d'escoltar i de proposar, d'acord amb el veïnat. Pepa Errázuriz va començar a aparèixer diàriament als mitjans, cada vegada més interessats en la figura d'aquesta dona, exdirectora del Programa de les Nacions Unides pel Desenvolupament, que estava liderant un moviment que aglutinava

l'atenció d'un electorat adormit. El seu nom va ser *trending tòpic* diversos dies a les xarxes social. D'aquesta manera, es va configurar una campanya amb pocs recursos econòmics, però amb gran poder de convocatòria, fins que, el 28 d'octubre, Pepa va vèncer.

Segons les veus d'analistes polítics, la lliçó que cal extreure'n és que l'electorat ha canviat. L'abstenció del 60% mostra el descontent ciutadà amb la classe política, amb el sistema i amb l'oferta democràtica -"són els mateixos des de fa més de vint anys", es repeteix al carrer. Aquestes eleccions, doncs, simbolitzen el canvi de mentalitat de la ciutadania xilena, que es vol sentir part del projecte.

El contrincant d'Errázuriz era l'excoronel Cristián Labbé, ministre d'Augusto Pinochet durant la dictadura

Aquesta ciutadania que dóna suport a Josefa Errázuriz assegura que s'ha instal·lat una nova forma de fer política a Xile i que els votants esperen més candidatures sorgides dels seus propis veïnats, amb problemes comuns i amb solucions reals.

Sembla que la població xilena no vol més "déus de l'Olimp" dirigint els fils socials, sinó persones que siguin capaces de gestionar els nous reptes socials i d'una manera inclusiva. Aquest és l'escenari i el desafiament amb què el país encara les eleccions presidencials de 2013.

I5A
Fira Mediterrània de Manresa

Factoria d'Arrel
Factoria de Raíz / Roots Factory
www.firamediterrania.cat

Del 8 al 11 de novembre de 2012

Noa & Solis String Quartet // Kroke
// Niño Josele & Cobia Sant Jordi
Ciutat de Barcelona // Andrés Marín
// Brams & Banda de l'Escola Municipal de Música de Berga // Lenacay // Esne Beltza + Chabola Vip

JUSTÍCIA · L'ASSASSINAT DE SETZE PRESOS POLÍTICS, L'ANY 1972, VA MARCAR L'INICI DEL TERRORISME D'ESTAT ARGENTÍ

Els militars responsables de la massacre de Trelew condemnats a cadena perpètua

Mariana Cantero
Barcelona

El 15 d'octubre, el Tribunal Federal de Comodoro Rivadavia (Argentina) va condemnar els militars Emilio Jorge del Real, Carlos Amadeo Marandino i Luís Emilio Sosa a presó perpètua per l'afusellament de setze presos polítics i l'intent d'assassinat d'uns altres tres durant l'anomenada massacre de Trelew, succeïda el 22 d'agost de 1972 i considerada el tret d'inici del terrorisme d'Estat a l'Argentina.

A principis dels 70, a l'Argentina, hi operaven tres grups guerrillers: l'Ejército Revolucionario del Pueblo (ERP), els Montoneros i les Fuerzas Armadas Revolucionarias (FAR). Amb un govern militar que havia arribat al poder el 1966 arran d'un cop d'estat i amb el peronisme proscrit, aquests grups van decidir passar a la lluita armada prenent Cuba com a exemple. Les accions de carrer es van multiplicar, però la repressió també va créixer i les presons es van omplir de presos polítics.

“Van voler exterminar una generació que va lluitar contra la misèria del poble”

“Un dia, el meu marit va sortir a fer una acció i el van agafar. Poc després, el van traslladar a la presó de Rawson, amb un grup de companys”, recorda Alicia Bonet, vídua de Rubén Bonet, de 29 anys, militant del PRT i fundador, entre d'altres, de l'ERP. Bonet va ser empresonat amb diversos dirigents de les



MAXI JONAS

Familiars dels presos polítics assassinats l'any 1972 a Trelew, durant el judici contra els responsables de la massacre

tres organitzacions guerrillers: Roberto Mario Santucho, Enrique Gorriarán Merlo, Domingo Menna, Marcos Osatinsky, Roberto Quieto i Fernando Vaca Narvaja.

El 15 d'agost de 1972, es va produir un intent de fuga massiva de la presó on es trobaven. Es van escapar 25 presos, però només els sis dirigents van arribar a temps a l'aeroport de Trelew per volar cap a Xile, tal com establia el pla. Els quadres menors de les tres organitzacions, joves d'entre 18 i 30 anys, van quedar atrapatats a l'aeroport; hi van arribar, però van perdre l'avió, que havia de transportar els *cabecillas*.

L'indret estava envoltat de militars i periodistes. Van decidir depositar les armes per salvar el centenar de passatgers que hi havia a l'aeroport d'una massacre segura. Van fer “l'últim que faria un combatent: lliurar les armes”, valora Alicia Bonet.

En una conferència de premsa, van demanar tornar a la presó i que se'ls sumés la pena de la fugida a les penes anteriors. Tot el país estava pendent del que passava. Mariano Pujadas (Montoneros) apareix al costat de Rubén Bonet a les imatges televisives de la conferència. També hi havia Maria Antonia Berger, representant de les FAR. Totes tres van denunciar que el govern de Lanusse era una “dictadura militar al servei dels monopolis” i van explicar que, per elles, la sortida del règim era “continuar amb la guerra revolucionària”. “Sempre per la via violenta?”, va preguntar un periodista. “Qualsevol manifestació del poble, per més pacífica que sigui, immediatament genera repressió i la mort d'obres. Nosaltres hem entès que l'única manera de combatre la dictadura militar és organitzant-nos i creant un grup armat que permeti pren-

dre el poder algun dia. Si hi ha eleccions i són prou netes per poder-hi participar, el poble ho farà; però, fins ara, les eleccions són brutes, tramposes”, va contestar Bonet.

Finalment, el capità de corbета Luís Emilio Sosa va entrar a l'aeroport, va acceptar les peticions i va donar la seva paraula d'honor que s'acomplirien.

La massacre

Després de la rendició, els guerrillers van ser traslladats a la base Almirante Zar, en plena Patagònia. La nit del 22 d'agost es va perpetrar la massacre: els militars van treure els detinguts de les cel·les i els van afusellar. La ràdio va difondre la versió dels fets del govern militar, que va intentar amagar la veritat amb l'excusa d'un nou intent de fugida. Però tres dels afusellats, donats per morts inicialment, van sobreviure i van donar testimoni

de la massacre. “Aquest fet va marcar els argentins. Ningú no podia creure el que havia passat. Era la primera vegada que els militars havien decidit eliminar l'oposició amb un pla sistemàtic”, explica Alicia Bonet.

L'any següent, va entrar en escena l'Alianza Anticomunista Argentina (Triple A), que va assassinar moltes famílies de la gent de Trelew. L'organització paramilitar va perpetrar prop de 3.500 crims, avui considerats delictes de lesa humanitat.

La lluita pel judici i el càstig

A partir de 1983, amb la caiguda de la dictadura, familiars i amiguets de les persones desaparegudes i repressaliades van començar a lluitar pel judici i el càstig als culpables. Però no es va demanar que s'obris una causa penal fins l'any 2005, un cop derogades les lleis de *Punto Final* i *Obediencia Debida*.

El judici va començar el 2006. El 22 d'agost de 2007, 35 anys després de la massacre, es va inaugurar l'aeroport de Trelew com a monument a la memòria. Finalment, el 15 d'octubre d'enguany, es va condemnar els responsables.

“Per nosaltres, és molt important el que està passant després de 40 anys de clamar per la veritat. Sabem que hi ha altres centenars de militars a l'espera de ser jutjats. Aquest és un exemple per al món, jutjar per genocidi i per crims de lesa humanitat els assassins que, amb una planificació sistemàtica, van voler exterminar una generació que no concebia la societat com un valor que cotitzava a les borses i que va lluitar contra la misèria del poble. Em fa l'efecte que els seus ideals cada dia són més actuals”, conclou Alicia Bonet.

Impossible

apunta't a l'ecologisme social

www.ecologistesenaccio.org

Cooperatives de Treball de Catalunya

Som a Sants, al servei de les cooperatives

c. Premià, 15, 1a planta 93 318 81 62
www.cooperativestrebball.coop

productes de la terra

El portal de venda de productes dels PPCC

www.productesdelaterra.cat

COL·LECTIU RONDA

assessorament JURÍDIC a PERSONES i entitats d'economia SOCIAL

www.ronda.coop

Terra d'escudella

memorars menús al migdia amantades a la mitja entrepans castells braves

c/ Premià, 20 baixos 08014 Sants (BCN) Tel. 93.432.14.14

, expressions

expressions@setmanaridirecta.info

La cara B de la transició



Serigrafia de Kees Maas sobre el 'Vaquilla'

Xavi Díez
expressions@setmanaridirecta.info

És obvi que una novel·la com *Las leyes de la frontera* no requereix de la promoció d'una ressenya. La capacitat de la multinacional que edita Cercas (que va convidar una quarantena de periodistes culturals a un recorregut turístic promocional pels escenaris gironins de l'obra i les va obequiar amb un dinar pantagruèlic al Cellar de Can Roca) fa que els mitjans parlessin a bastament de la darrera novetat editorial d'un dels escriptors que ven més llibres. Tanmateix, l'autor i professor de la UdG encara és el primer sorprès del seu èxit. Més enllà de les seves innegables virtuts narratives, amb una escriptura hipnòtica i habilitat per bastir relats des de testimonis contradictoris de personatges addictes a la infelicitat i l'autoengany, Cercas és un escriptor literari allunyat dels cànons dels *best sellers*; un autor que va tenir la sort d'escriure una obra precisa (*Soldados de Salami-*

na) en el moment adequat (l'esclat de la memòria històrica) i que va saber literaturitzar un dels episodis més mal explicats de la història recent (*Anatomía de un instante*).

Cercas és un escriptor allunyat dels cànons dels 'best sellers'

Precisament, mentre es documentava sobre Adolfo Suárez i el cop del 23-F, l'autor gironí veia que les hemeroteques anaven farcides de successos i episodis de delinqüència d'alta intensitat amb protagonistes de gran popularitat mediàtica. Un fenomen ignorat per la historiografia i que, tanmateix, la gent nascuda als seixanta recordem amb més inquietud que interès. Cercas, en diverses entrevistes promocionals, a l'hora de parlar d'aquesta realitat paral·lela, defineix aquesta història com la cara B de la transició.

És un lloc comú considerar la novel·la negra com a succedani de la història social. Qui narra el costat fosc d'una història oficial deixa al descobert la cara oculta de l'aparença social. Això succeïa amb les històries de gàngsters de la dècada de 1930 i passa amb la trilogia de Stieg Larsson. Això es podia percebre, també, a l'exposició recent del CCCB *Quinquè dels 80. Cinema, premsa i carrer*, que mostrava de manera diàfana les insuficiències socials d'una transició que es va acontentar a transformar superficialment el sistema polític, sense mitigar les desigualtats, en una dècada de thatcherisme social. En realitat, el fenomen *quinqui* responia a una lògica que Vicenç Navarro va definir en un conegut assaig com a "benestar insuficient, democràcia incompleta"; la contradicció entre una Catalunya que avançava i una cara B social, deixada a la intempèrie del capitalisme, amb dèficits acumulats i fossilitzats, que sovint es va visibilitzar mitjan-

çant la delinqüència, la descomposició social o la drogoaddicció.

Cercas ha fet un exercici literari interessant en exposar aquesta paradoxa. Ho fa mitjançant un triangle amorós, més o menys convencional, amb la inclusió d'un quart personatge: la ciutat de Girona, un exemple de ciutat reeixida, reinventada des de la sordidesa d'una irrellevant capital de províncies fins a l'actual nucli cultural, seductor, icona turística i de la nova economia que ha esdevingut avui. Tanmateix, precisament aquest èxit exemplifica literàriament aquesta evolució divergent. Després d'una hàbil política de gentrificació, de la seva aposta per esdevenir nucli universitari, comercial i innovador, Girona es va transformar en una ciutat summament atractiva. La seva cara B va consistir a expulsar cap a la perifèria del sistema allò que no encaixava amb aquesta modernitat. Una perifèria que va ser geogràfica i, sobretot, social (*Salt* representa la inquietant antítesi d'aquest procés dialèctic).



Las leyes de la frontera

Javier Cercas
Mondadori (Barcelona, 2012)
382 pàgines

El triangle amorós entre el delinqüent llegendari (un Zarco amb nombrosos paral·lelismes amb el *Vaquilla*), un advocat d'èxit amb una breu carrera de delinqüent (Cañas, amb algunes al·lusions a coneguts personatges locals) i l'enigmàtica Tere (on tampoc no manquen referències a persones reals) és una història de fracassos. Fracassos individuals, encara que també col·lectius, més intensos a mesura que els quatre protagonistes s'endinsen en el perillós camí

Qui narra el costat fosc d'una història oficial deixa al descobert la cara oculta de l'aparença social

de l'èxit. La virtut literària de l'obra és que -i potser en contra de la voluntat de l'autor- representa la constatació del fracàs de la transició en l'àmbit individual, col·lectiu, històric. Una cara A que va resultar ser un joc d'aparences reflectia, a la cara B, una realitat tan incòmoda com la que avui torna a emergir, gràcies a una crisi que, en realitat, mai no va marxar de la ciutat.

CINEMA

Transició o tall?

El cinema de la transició reflectia que la democràcia encara es trobava en estat embrionari

Mireia Chavarria
expressions@setmanaridirecta.info

En cinema, per passar d'un pla a un altre, hi ha diverses opcions: tallar en sec o afegir-hi una transició, que és un element temporal que empeny la transformació d'una realitat en la següent de manera progressiva. Hi ha un tipus de transició, però, en què el segon pla va apareixent mentre el primer sembla que mai no s'acaba de dissoldre. S'anomena fosa. Però, el naixement de l'anomenat cinema *incòmode*, tot i ser posterior a la mort de Franco, navegava en una realitat caduca, però encara latent. *La veritat sobre el cas Savolta*, d'Antonio Drove, obria ferides sense cicatritzar i remetia a una Barcelona que es trobava en un moment d'eferves-

lay (1980), va fer visible la marginació social de l'homosexualitat durant els primers anys de democràcia. Per la seva banda, l'italià Gillo Pontecorvo, a *Operación Ogro* (1979), s'apropava meticulosament a la història de l'atemptat contra Carrero Blanco a través dels ulls d'una ETA que s'escindia a causa dels greus conflictes interns que vivia. O el comunista Juan Antonio Bardem, que, a *Siete días de enero* (1978), va fer el retrat de la matança d'Atocha, l'acció perpetrada per un grup de militants d'organitzacions d'ultradreta que van entrar a un despatx d'advocats laboralistes de CCOO i van assassinar les persones que hi havia dins. No hi podia faltar el cinema *quinqui* de José Antonio de la Loma, que va relatar les històries de joves delinqüents procedents dels míseros ravalos de ciutats com Barcelona. L'església

tampoc no en va sortir impune. A *F.E.N.* (1979), Antonio Hernández va posar en escena, a través de l'apropament al funcionament d'un internat, les barbaritats que aquells institució permetia i legitimava. Són molts els cineastes que es van aventurar a posar en dubte les característiques d'un nou règim on encara despuntaven els vestigis de l'anterior. Eren pel·lícules que van trobar que la nova societat democràtica en què s'havien concebut els posava pals a les rodes per accedir als circuits comercials. Una nova societat democràtica que es crispava davant la pluralitat, cosa que evidenciava que aquella transició o, més ben dit, fosa, havia parit un embrió prematur.



Detall del cartell de la pel·lícula de Juan Antonio Bardem, 'Siete días de enero' (1978)

L'anomenat cinema 'incòmode' navegava en una realitat caduca, però encara latent

cència. A principis de segle, els conflictes laborals feien visible el malestar d'una classe treballadora que es començava a organitzar i l'auge de l'anarquisme i el pistolerisme en una Catalunya que començava a encendre's. Era més fàcil soterrar que no pas rememorar el *problemàtic* bienni 1917-19. Ni per transició ni per fosa, per tall. Jesús Garay també va contribuir a posar el pesol sota el matalàs d'una monarquia pretesament plural que semblava incomodar-se amb alguns punts de vista i, a través del seu film oníric *Mander-*

L'antiheroi d'una transició 'xinada'

El 'Vaquilla', víctima del seu propi personatge mediàtic

“**S**óc Juan José Moreno Cuenca. Encara que tothom em diu *Vaca* o *Vaquilla*. Ja ho veuen, vaig néixer a l'altre costat de la societat i mai no vaig poder, mai no vaig saber, passar a l'altre costat”. És així com el *Vaquilla* va fer el salt a la ficció. Abans de l'estrena de *Perros callejeros*, però, els diaris ja s'havien encarregat de modelar el personatge d'aquell marginat sense oportunitats en què ell mateix, finalment, s'emmirallaria. “El *Vaquilla* va ser una víctima del sistema, com els presos

pobres, perquè els seus delictes sempre són de poca *monta*”, afirma Huertas Clavería, que va editar el seu llibre autobiogràfic *Hasta la libertad*. I és que va passar mitja vida rere els barrots sense haver comès mai cap delictes de sang. Mentre la misèria i l'atur creixien a l'Estat espanyol, el govern se'n rentava les mans i mostrava una preocupació excessiva per posar fre a la delinqüència juvenil, focus mediàtics que amagava els problemes reals que vivia la societat catalana dels anys vuitanta. De fet, quan el *Vaquilla* va ser

detingut per primera vegada als tretze anys, van tancar-lo a la presó sense tenir l'edat reglamentària, en lloc de dur-lo a un reformatori. I és allà on Juan José Moreno Cuenca es va convertir en un heroi. S'havia fugat més d'una vegada dels reformatoris on l'havien tancat, havia protagonitzat el famós motí a la presó Model de Barcelona per denunciar les pitjors condicions en què vivien (tortures, vulneració de drets...) i per demanar drogues per als presos; era dels que s'automutilaven per protestar i

es *xinaven* (es feia talls amb una fulla d'aifaiter) per aconseguir sortir de les cel·les de càstig i ser traslladat a la infermeria. Encenat per aquella gosadia que feia que s'aboqués sense cap mena de temor a la delinqüència, no va dubtar a alimentar la seva fama també fora de la presó. Com un brau atret pel color rosat del capot, va lluitar durant molts anys per continuar apareixent a les portades dels diaris, encara que això el condemnés a l'eterna exclusió social o, fins i tot, a la mort. D'aquí el sobrenom de *Vaquilla*.

WWW.EUSKALHERRIA.COM

LISABO+AMA SAY
WE ARE STANDARD
JABIER MUGERIZUA MIKEL URDANGARIN
DOCTOR DESEO
RUPER ORDORIKA
SOZIEDAD
ALKOHOLIKA

LAUROBA - 26 oct - 20h - Passatge del Born - Concert Pop - Rock - Gratuït
LISABO + AMA SAY - 27 oct - 20.30h - APOLO 1 - Concert Rock
Apertura: 20h - 12h anticipada - 15€ en taquilla Verida d'entrades: www.barrabarra.eu www.coleteckets.com
ETXE - 31 oct - 20h - Euskal Etxea - Concert Pop - Rock - 3€ anticipada - 5€ en taquilla - www.barrabarra.eu
THE HOT WORK - 02 nov - 20h - Euskal Etxea - Concert Jazz - 3€ anticipada - 5€ en taquilla - www.barrabarra.eu
TRINIFOTEA - 03 nov - 18h - Cervantes Carrers de Gràcia
THE SPARTANS - 03 nov - 21h - Fontana - Concert Powerpop - KIBRAU - 09 nov - 20h - Euskal Etxea - Concert Folk - 3€ anticipada - 5€ en taquilla - www.barrabarra.eu
WE ARE STANDARD - 30 nov - 21h - BBOVA - Concert Electrònica / Indie / Rock - Apertura: 20.30h - 13 € - www.barrabarra.eu
JABIER MUGERIZUA - 10 nov - 20h - Biblioteca Teia Sala/Hospitaler - Concert - Organitzat per Festival Aizkorres 19 - www.cerkaudio.net.com
RUPER ORDORIKA - 16 nov - 22h - CA7 - Concert Folk - Rock - Apertura: 21.30h - 10€ anticipada - 12€ en taquilla - www.barrabarra.eu
NORTE APACHE - 17 nov - 20h - Euskal Etxea - Concert Hip Hop - 3€ anticipada - 5€ en taquilla - www.barrabarra.eu
MIKEL URDANGARIN - 22 nov - 20h - Euskal Etxea - Concert Cantante - 3€ anticipada - 10€ en taquilla - www.barrabarra.eu
DOCTOR DESEO - 23 nov - 21h - Ruzmatx 2 - Concert Rock - Apertura: 20.30h - 13€ anticipada - 18€ en taquilla - www.barrabarra.eu
PEACHY JOKE - 24 nov - 20h - Euskal Etxea - Concert Rock - 3€ anticipada - 7€ en taquilla - www.barrabarra.eu
SOZIEDAD ALKOHOLIKA - 30 nov - 21.30h - APOLO 1 - Hardcore / Metal / Punk - Apertura: 21h - 13€ anticipada - 15€ en taquilla Verida d'entrades: www.barrabarra.eu www.coleteckets.com
QIMAKALA - 01 des - 20h - Euskal Etxea - (3) - Gratuït

DESCOMPTES SÀBES/DIÀS
EUSKAL ETXEA I FRISC
CONSULTEU WWW.EUSKONIA.COM

euskal etxea
barcelona

Centre Cultural
(Arc de Sant Victori 4/1)
Restaurant
(Plaça Montcada 1-3)
BORN - BARCELONA
www.euskal-etxea.cat
blog.euskal-etxea.cat
tel.933.102.200
EuskalHerriaEuskalEtxea.com

, expressions

EXPOSICIONS

Quan l'afinitat es converteix en creació

L'associació Ca la Dona acull la divuitena mostra artística FemArt amb projectes de quinze artistes

Anna Pujol Reig
expressions@setmanaridirecta.info

El leitmotiv d'aquest any és l'afinitat, la premissa sota la qual les artistes d'arreu del territori han creat les seves obres. La mostra FemArt és un projecte artístic feminista que vol generar reflexió, diàleg i debat a partir de les respostes que donen les artistes al tema suggerit. En aquesta darrera

edició, al voltant de la paraula *afinitat*, han sorgit catorze obres que persegueixen diversos objectius com, per exemple, la complexitat amb l'espectadora; és el cas de *Que bo seria que diguessis el que penses* -de Montse Valls- o d'obres que tracten el patiment i el dramatisme d'altres dones com *Ellas [suicidas]*, de Solange Morello. En acabar el període d'exposició, totes les peces es substaran.

FemArt'12

Ca La Dona
Ripoll, 25, Barcelona

www.caladona.org

Horari de 16 a 20h de dilluns a dijous. Si es vol visitar al matí, només cal sol·licitar-ho. Fins al 15 de novembre de 2012

ROBERT BONET



'La novia' (2010). Escultura mòbil elaborada amb materials i objectes trobats de Labuenaylamala. Ens parla de la dificultat de trobar l'afinitat amb una mateixa i, per tant, de com buscar-la en les altres.

ROBERT BONET



'Que bo seria que diguessis el que penses' (2012). Instal·lació de Montse Valls. Les pedres serveixen per expressar-nos i, un cop escrites, ocupen l'espai exterior de la caixa perquè arribin a tothom.

ROBERT BONET



'Sense títol' (2012). Dibuixos fets amb bolígraf i diferents tipus de cabell sintètic d'Eva Cáceres i Susanna Widmann. Creació fruit de l'afinitat d'una il·lustradora i tatuadora amb una perruquera.

ROBERT BONET



'Ellas [suicidas]' (2010). Serigrafia i pintura a mà sobre cotó de Solange Morello. Potser la creació més dura i trista, que presenta quatre dones feministes i artistes i, per últim, afins al suïcidi: Virgínia Wolf, Sylvia Plath, Ingeborg Bachman i Alfonsina Storni.


TEATRE

Homenatge a la Barcelona anònima

Cinc autores retraten l'evolució de la ciutat durant els últims 50 anys amb un espectacle experimental que reivindica el valor històric de la ciutadania



La Barcelona popular, treballadora i anònima, immortalitzada per la mirada de Francesc Català-Roca

Marc Farràs
expressions@setmanaridirecta.info

Tard o d'hora, a l'escola, hi havia un dia en què la mestra repartia un full en blanc i ens deia: "Redacció per al dilluns. Tema: Barcelona". El resultat, tantes Barcelones com alumnes. Això és més o menys el que ha succeït al Círcol Maldà. Pep Tosar, el seu fetiller, va reunir cinc escriptores, els va adjudicar una dècada a cadascuna (dels anys setanta fins avui) i els va posar deures: "Obra breu per a la tardor. Tema: Barcelona".

El resultat el podem assaborir aquests dies al mateix espai del carrer del Pi. *Un dia d'aquests* és un collage escènic sobre els últims cinquanta anys de la ciutat. Cinc peces escrites per Miquel de Palol, Flàvia Company, Julio Walloviets, Monika Zgustová i Eduardo Mendoza, amb títols tan suggeridors com *Addictes a Barcelona*, *La velocitat* i *Adéu, Gaudí*, que s'han encarregat de dirigir sis directores d'ofici contrastat, entre els quals trobem Xavier Albertí i Eduard Fernández. I tot plegat, guisat i amanit pel mestre Tosar.

En poc més d'una hora, l'espectador veu desfilant davant seu mig segle d'història de la ciutat. Cinc dècades vertiginoses en què la genuïtat de l'urbans s'ha posat a prova fins al límit. Cada autor o autora ha decidit immortalitzar un període a través de petits detalls i diàlegs curts. En total, són cinc càpsules de caire intimista, amb un notable tall emocional i en què els fets històrics amb prou feines s'insinuen. El gran encert de l'espectacle és que tothom ha posat el seu talent i la seva perspectiva al servei dels personatges. La ciutadania anònima, doncs, és l'autèntica protagonista de l'obra i, per extensió, de la ciutat. Gent batalladora, desencantada, melancòlica i diluïda en la grisor general. Supervivents.

El to predominant de l'espectacle oscil·la entre l'elegeria i el retrat costumista, tot i que hi ha moments més aviat tenebrosos (els estralls de l'heroïna en dos ionquis demacrats) i d'altres de més àcids. És en aquests últims, on es palpen els matisos que activen la memòria/consciència del públic. El millor exemple és la conversa en un cafè de la Rambla entre un tauró financer sense escrúpols i

Un dia d'aquests

Una idea original de Pep Tosar, Adrià Aubert i Evelyn Arévalo
Círcol Maldà
Pi, 5. Barcelona
www.circolmalda.org
Fins al 18 de novembre

una pianista acabada d'acomodar que treballa en un forn de pa (magnífica Assun Planas).

Un dia d'aquests és un mosaic humà i urbà que, des de la serenitat, com una melodia de violoncel, penetra en el passat per desxifrar el present. No espereu trobar-hi cap missatge moralitzant i, encara menys, un homenatge. Com en tota obra polifònica, hi ha alts i baixos, però el xoc de contrastos resulta enriquidor. El gran encert de Tosar i companyia és la precisa ubicació de la mirada sobre la ciutat, situada en un equilibri perfecte entre l'escenari, el públic espectador i el temps de la història. I és que la ciutat necessita, ara més que mai, mirades lúcides i valentes que l'expliquin i que l'impulsin cap endavant.

ZONA LLIURE

EL REBOST

Farinetes de fajol amb reducció de ratafia



Joan-Andreu Moll

Al darrer rebost, parlàvem del fajol -també conegut com a blat sarraí o negre- i de la seva farina, tan important a l'hora d'encarar l'hivern en les economies rurals de subsistència. La recepta ens arribava de la Bretanya, en forma de creps salades.

Avui, farem unes postres més properes, també amb farina de fajol com a ingredient bàsic, les farinetes de fajol de la Garrotxa. De farinetes, se'n fan a molts llocs i en trobem -amb noms diferents- des d'Occitània fins al País Valencià i les Illes, passant per la Franja i l'Aragó. Els ingredients també varien i en trobem de blat de moro, d'arròs, de blat i fins i tot de cigrò. L'esperit de totes, però, és el mateix: un menjar senzill i calòric, típicament hivernal; un plat de supervivència, humil i sense pretensions, a partir d'ingredients molt bàsics, per endolcir les nits fredes que ja arriben amb pocs diners.

Ingredients
500 ml d'aigua
125 g de farina de fajol
oli d'oliva per fregir
sucre per arrebosar
mig got de ratafia

En una cassola, escalfem l'aigua fins que estigui tèbia. Llavors, a poc a poc, hi afegim la farina de fajol sense deixar de remenar. La cuinem durant quinze minuts, fins que aconseguim una pasta homogènia i prou espessa perquè la cullera s'aguanti dreta al mig de la cassola. Només hem d'anar amb compte que no es cremi. Aboquem la pasta en un motllo rectangular i la deixem refredar a temperatura ambient.

L'endemà, la pasta s'haurà solidificat. Desemmotllem el bloc i el tallem a llesques no massa gruixudes -de poc més de mig centímetre- i les fregim en una paella amb oli calent. Les daurem pels dos costats, que quedin ben enrossides, les desgremem en paper absorbent i les deixem refredar. De seguida, les arrebossem amb sucre i ja les tenim llestes per menjar.

Mentrestant, en una cassola, haurem reduït la ratafia (hem d'anar amb compte perquè, si la coem massa, en refredar-se pot quedar pràcticament sòlida).

Reguem les farinetes amb la ratafia caramel·litzada i ja les podem gaudir. També les podem acompanyar d'un regalim de mel o d'una bona confitura.

Bones postres

agenda directa

BARCELONA

Dijous 8 de novembre

L'altra salut cooperativa i autogestionada per a totes. Un bé comú.19h COS Cooperativa de salut. Xerrada per reflexionar i compartir coneixements i continuar aprofundint en experiències diverses. Organitza: COS
Més informació: <http://www.cos.coop/>

Dijous 8 de novembre

'Els nostres arrauxats'19h Espai Obert. C. Violant d'Hongria, 71. A càrrec de Manel Aisa i Adolf Castaños
Organitza: Ateneu Enciclopèdic

Divendres 9 de novembre

Inauguració del projecte compartit Aldarull i La Llibertària18h Torrent de l'Olla, 72. Presentació del projecte: Aldarull i La Llibertària? 18:30h Xerrada: *Com podem reaccionar al feudalisme del segle XXI?* 20h Recital de poesia de David Caño, Enric Casasses i Gerard Horta. 21h Brindis amb música i cantautors de la Vila de Gràcia
Organitza: Aldarull i La Llibertària

Divendres 9 de novembre

Xerrada sobre la lluita Mapuche

19h. Ateneu Llibertari del Palomar I després sopador 'Cuidate compa' c. Coroleu 82. Barcelona

Divendres 9 de novembre

El moviment dels indignats i l'associacionisme als barris, la necessitat de l'auto-organització19h Espai obert. C. Violant d'Hongria, 71. A càrrec de Jordi Bonet (FAVB) i Iñaki García (Lokal)
Organitza: Ateneu Enciclopèdic

Sisena Mostra de Cinema Indígena de Barcelona

BARCELONA, 8, 9 i 10 de novembre

Dijous 8 de Novembre 19:30h Benvinguda i presentació de la mostra, a càrrec d'alterNativa Intercanvi amb Pobles Indígenes. *El oro o la vida* (documental) | 56:30 min | Guatemala, 2011 | Direcció i producció: Álvaro Revenga - Caracol Producciones i Victorino Tejaxún.**Divendres 9 de Novembre** 19:30h Així som. Transmissió de sabers i cosmovisions. Projeccions i Cinefòrum: *Godedzo Dzedzo. Aprender lo nuestro* (documental) Oaxaca | 27 min | Mèxic, 2009 | Direcció i producció: Juan José García. *Mu drua, Mi tierra* (documental) | 22 min | Colòmbia, 2011 | Direcció i producció: Mileidy Orozco Domic. *Txêjkhô khâm mby- Mulheres Guerreiras* (docuficció) Poble Indígena: Kisêdjê, Mato grosso | 11 min | Brasil, 2011 | Direcció i producció: Kamikia, Winti, Kambrinti, Kokoyamaratxi i yaiku kiedje-Video nas aldeias. *Nuwayve Maara, La mejor semilla de Mara* (documental) | 12:45 min | Venezuela, 2010 | Direcció i producció: Direcció col·lectiva, Centre de producció audiovisual radial. *Entretejando la vida: Escuela de género, generación y familia* (documental) Poble Indígena: Embera Chamí, Embera Eyabida, Embera Dóbida, Senú y Guna-Dule | 8 min | Colòmbia, 2011 | Direcció i producció: Sabinée Sinigui, David Sierra Márquez i Juan Carlos Jamioy Juagibioy-Organització Indígena de Antioquia. **Dissabte 10 de novembre** 17h Presentació i Taula Rodona. *La terra es defensa*. Presentació d'un Mapa de conflictes en territoris indígenes. 19-21:45h - Projeccions i Cinefòrum. *Pueblos Indígenas y cambio climático* (documental) | 21 min | Indonèsia, 2010 | Direcció i producció: LifeMosaic. *Nuestra casa grande* (experimental animació) Poble Indígena: Guarayo | 5 min | Bolívia 2011 | Direcció i producció: Samuel Pérez, Maria René Urquiza, Tomas Candia - CEFREC, CAIB. 2011. *La semilla y la piedra* (documental) Poble Indígena: Ixil | 58 min | El Salvador, 2010 | Direcció i producció: Trípede Audiovisual. Organitza: alterNativa. Lloc: Espai Jove La Fontana. C/ Gran de Gràcia, 190Tota la info: <http://visioindigena.org>

Dissabte 10 de novembre

Festa de la Revolució d'Octubre

12h Miting itinerant al barri de la Verne-da, ens trobarem al metro de la Pau. 14h

Dinar popular. Menú: entrants i pica-pica, amanida, fideuà, aigua, refrescos i vi. Preu: 10 euros. A l'IES Barri Besòs (Pujades, 397) 16h Passi de la pel·lícula

La vaga; torneig de futbol. 18:30h Acte polític amb Albert Camarasa (JPCPC), Alex de la Fuente (PCPC), Ferran Nieto (PCPC), Miguel Guerrero (Secretari General del PCPC). 21h Concert amb Joel i Marchena, Retret, Poker d'Asos, Fuego Abierto, Bittah, Ciniko+Use+Sio. Hi haurà barra amb preus populars.
Organitza: PCPC**Kafeta de suport a ZAD**20h La Otra Carboneria C. Urgell, 30. Sopar amb ingredients de Can Piella. Vídeo i explicació de la resistència viscuda i la situació actual. Tot seguit, música post kafeta.
Organitza: ZAD (Zone À Défendre)
Més informació: www.zad.nadir.org

Dissabte 10 de novembre

23è aniversari de la Casa de la MuntanyaA partir de les 22h a la Casa de la Muntanya. 22h Bittah (hip hop) 23h Lágrimas de sangre i La Magna Método ooh Dj's Cogombre, Hacha y Machete (Meri i Malti), Faktoria, Jonas, Víctimas del Techno, Diego, Ruido de Guerra i lopi sound-breakbeat. Amb tres ambients: al pati, pat-xanga; al sopador, tekno, i al Xigrin, punk and roll. Gresca fins les 5:30h de la matinada.
Organitza: Casa de la Muntanya

Diumenge 11 de novembre

Botifarrada: Salvem el Casc Antic

A partir de les 11h a la plaça de la Pomeria C. Rubén Darío i Gran de Sant Andreu Activitats: matinal infantil, lectura de poemes, botifarrada, actuació de les Neuronas Coixes i percussió amb Diables de Sant Andreu. Organitza: Salvem el Casc Antic i Diables de Sant Andreu

> CANVIAR · COMPARTIR · PROJECTAR

Envia'ns el teu anunci, màxim 15 paraules, amb el teu correu o contacte a: intercanvis@setmanaridirecta.infoEs busquen **grups per ocupar bucs d'assaig** a l'Ateneu de Vallcarca de Barcelona. apvallcarca@hotmail.com o bé 93 124 99 33 (preguntar per Jordi)S'intercanvien **jocs d'aquells que teniem de menudes**: cromos de picar, gomes de saltar, etc. festivaldejocs@gmail.comAl *Contrainfos* de LaTele.cat, **necessitem alguna persona per fer de community manager**. contrainfos@latele.catLa **DIRECTA** busca gent que la reparteixi o que vingui a ensobrar els dimecres al matí. A canvi, t'endús la teva gratuïta. Més informació: distribucio@setmanaridirecta.infoS'ofereixen **cursos de Tantra a canvi de cursos d'imatge i multimèdia**: tantra@cursosdetantra.comS'intercanvien **classes de cant per qualsevol altre bé o servei**: sonia-ratera@gmail.com

> EL TEMPS

DIJOUS 8

Dia més estable, amb cel serè en general. Quatre núvols decoratius i temperatures força suaus a les hores diürnes.



DIVENDRES 9

Una pertorbació començarà a fer la guitza. Increment dels núvols a les comarques de Ponent i al País Valencià.



DISSABTE 10

Ambient rúfol, més fresqueta i ruixats inconexos aquí i allà. No serà un dia del tot plujós, però caldrà dur paraigües.



DIUMENGE 11

Més del mateix, però amb temperatures clarament més fredes a les comarques interiors i de muntanya.



DILLUNS 12

S'obriran moltes claries. A la línia costanera, es mantindran els núvols baixos. Glaçades de matinada al Pirineu.



DIMARTS 13

El vent del sud farà pujar els termòmetres. Torna l'ambient primaverall. Pocs núvols i un bonic sol de tardor.



Envieu les vostres convocatòries amb una setmana d'antelació

Diumenge 11 de novembre

Cinema de cartellera

18h. Ateneu Llibertari del Palomar
c. Coroleu 82. Camino a Guantánamo i
La Virgen de los sicarios.

FIGUERES

Diumenge 11 novembre

Sortida per conèixer els bolets

9h Plaça del Sol. Amb el biòleg i micòleg Daniel Siscart, anirem a caçar bolets per aprendre les diferents espècies, la seva biologia i una mica d'ecologia. La sortida serà només matinal, fins a les dues del migdia, i recorrerem diferents indrets de la comarca. Cal portar: calçat còmode, cistell i ganivet. Organitza: IADEN
Més informació: iaeden@iaeden.cat

Diumenge 11 de novembre

Fira Infantil de l'Intercanvi

Plaça Josep Pla.

Intercanvi de joguines. Concurs de joguines reciclades, al final de la jornada, els pares i les mares votaran els que més els hagin agradat. Fira de l'Intercanvi per a adults de llibres, CD i DVD. Hora i lloc: a partir de les 10:30h a la plaça Josep Pla de Figueres, davant del teatre El Jardí. A les 13h, s'entregaran els premis del Concurs de Joguines. Organitza: IAEDEN

GIRONA

Dimecres 7 de novembre

Xerrada: 'Indignació i respostes davant la crisi'

15h Casa de la Cultura de Girona (Aula Magna). A càrrec de l'economista Arcadi Oliveres. Organitza: CFA Girona

Quinzè aniversari d'Acció Autònoma

TERRASSA, novembre de 2012

enguany, Acció Autònoma de Terrassa celebra el quinzè aniversari del seu naixement com a col·lectiu anticapitalista. Des de la DIRECTA, volem felicitar totes les persones que ho han fet possible i, a continuació, presentem el programa d'actes que vol dur a terme l'assemblea d'Acció Autònoma per celebrar-ho. Per molts anys!

Divendres 9 de novembre: xerrada amb grups de feministes autònomes, amb la Columna Clitoriana de Manresa i la coordinadora mediana alta de programes feministes de ràdios lliures de Barcelona. Sopar. **Dissabte 10 de novembre:** jornada al carrer amb trobada de distribuïdors alternatius i mercat popular. Al migdia: dinar popular, teatre (amb Arts Insurgents) i cantautor. A la tarda: exposició al Kasalet i festa del quinzè aniversari. **Divendres 23 de novembre:** xerrada de col·lectius autònoms de Madrid: Molotov, Coordinadora Lucha Autònoma, Coordinadora Antifa de Madrid. Sopar. **Dissabte 24 de novembre:** xerrada de col·lectius autònoms de diversos barris de Barcelona. Totes les activitats es faran al Kasal o al barri a la plaça de la Creu Gran. Per contactar-hi: info@kasalet.org. Adreça: Kasal (Kasal okupat i autogestionat Joan Berney). Carrer Societat, 4, Terrassa, 08221.



GRANOLLERS

Dijous 8 de novembre

Documental: 'Salvador Casanova i Grané, una vida per la llibertat'

20h Centre Cultural de Granollers
C. Joan Camps, 1. De Lluís Guix i Quico Ventura, amb parlaments d'Amadeu Saurí i Carles Castellanos.
Organitza: Centre Cultural de Granollers
Més info: www.salvadorcasanova.cat

Divendres 9 de novembre

Xerrada i debat:

'Guerrilleres, Llibertat i Solidaritat'

19h Anònims, Menjars i Pensars...
C. Miquel Ricomà, 57. Una campanya per la llibertat del poble Kurd. Xerrada i debat amb una activista i companya de la causa. Organitza: Anònims

Dissabte 10 de novembre

Marquès-O'farrill-Aleix Forts Trio

23h Anònims, Menjars i Pensars...
C. Miquel Ricomà, 57. Jam session de luxe que connectarà el Vallès Oriental i la capital mundial del jazz, Nova York! Amb Albert Marquès (piano), Aleix Forts (contrabaix) i Zach O'farrill (bateria).
Organitza: Anònims, Menjars i Pensars...

LLEIDA

Dimecres 7 de novembre

Pel·lícula 'Octubre' i xerrada

18h A la seu del PCPC
C. Pau Claris, 2. Altell. Projectió de la pel·lícula *Octubre* (1927, Serguei Eizenshtein) i debat posterior.
Organitza: PCPC-Ponent

MANLLEU

Dissabte 10 de novembre

Mercat de segona mà

De 9 a 14h Passeig del Ter
Organitza: Mercatraso
Més informació: info@mercatraso.com

MOLINS DE REI

Divendres 9 de novembre

Xerrada: 'I després del 25-N, què?'

19h Mallolís Espai Autogestionat
Plaça de la Creu, 17. Amb la participació de la CUP-Molins i el col·lectiu Negres Tempestes. Organitza: CUP-Molins i Negres Tempestes

SANTA COLOMA DE GRAMENET

Dissabte 10 de novembre

'Flashmob' reivindicativa

11h Rambla de Sant Sebastià-carrer Irlanda. Amb la intenció d'unir forces i lluites de diferents àmbits i sectors, perquè estem fartes de retallades, de preus desorbitats i d'atur... volem unificar lluites i, sobretot, mostrar diversos sectors en lluita i mancances socials com, per exemple, les dificultats d'accés a un habitatge i a una alimentació dignes... Organitza: Ara Santa Coloma
Més info: www.ara-santacoloma.com

TERRASSA

Dissabte 10 de novembre

Inauguració de l'exposició fotogràfica 'Maig indignat a Terrassa i Barcelona', de Joel Kashila Torné

15h Bar d'Amics de les Arts i Joventuts Musicals. C. Teatre, 2.
Organitza: Amics de les Arts i Joventuts Musicals

Vint anys sense Pedro Álvarez

BARCELONA,

Dissabte 10 de novembre

Programa: 10:30h Vídeo. 11:30h Pintada de Mural (Azagra i Manolito), taller de pancartes i repartiment de passavolants al Metro i a la Renfe. 14h Dinar popular i actes al carrer 17h Passi de vídeo a la plaça, quan es faci fosc. 18h Debat sobre la prescripció dels delictes de sang, amb la participació de col·lectius afins i advocats i advocades. Tots els actes es faran a la plaça Màlaga (si plou, a l'Espai obert)

Més info:

<http://plataformapedroalvarez.com>



> MANIFESTACIONS · CONVOCATÒRIES

BARCELONA

Diumenge 11 de novembre

'Si ens roben la sanitat, ens tallen la vida!'

11:30h Plaça de Catalunya

Convoca: Plataforma pel dret a la salut

Més info:

<http://plataformasalutpublica.blogspot.com.es>



LA INDIRECTA

. L'ENTREVISTA

Carlos Callón FILÒLEG I ACTIVISTA PELS DRETS NACIONALS DE GALÍCIA

“El PP ha ordenat la crema de 190.000 llibres en gallec”

Parlar del moviment cívic pels drets lingüístics a Galícia és fer-ho, entre d'altres organitzacions, d'A Mesa pola Normalización Lingüística, l'entitat cultural amb més sòcies del petit país atlàntic. El seu portaveu és Carlos Callón, filòleg i activista pels drets nacionals i per les llibertats sexuals. Delegat europeu de la Comissió de Cultura del Festival Internacional de la Joventut i els Estudiants (trobada mundial de joves obrers i comunistes) el 1997, des de llavors no ha deixat de fer coses i ha esdevingut una peça clau de les lluites culturals en territori gallec. En la seva faceta de divulgador, Callón és autor d'obres rellevants sobre els drets lingüístics –com ‘En castellano no hay problema’ (2010)– i sobre l'homosexualitat a Galícia, d'entre les quals destaca ‘Amigos e sodomitats. A configuración da homosexualidade na Idade Media’ (2011).



Antoni Lluís Trobat
indirecta@setmanaridirecta.info

En un país amb una sociologia tan diferent de la catalana, com va ser la teva presa de consciència?

Ramón Otero Pedrayo deia que el poble gallec és una nació de conversos, de dones i homes que han hagut de mantenir la seva identitat de forma gairebé clandestina, en un combat constant per ser. Jo vaig néixer l'any 1978 en un llogaret de la comarca corunyesa de Barbanza, poc després que els partits del nou règim –que continuava l'anterior– possessin en marxa la Constitució. Van canviar molt poques coses. El gallec estava bandejat a l'àmbit social, a les aules, als llocs de treball i fins i tot a la litúrgia. A l'escola, era pràcticament un idioma estranger. Com tantes persones de la meua generació, entrar a l'institut a principis dels 90 va ser com un xoc. Pots ser per això vaig decidir, amb només setze anys, involucrar-me a la branca juvenil d'A Mesa, entitat on participo des de llavors. **Als Països Catalans, sobretot a les Illes Balears i al País Valencià, els atacs contra el català són**

constants. Com es viu aquesta qüestió a Galícia amb un govern autonòmic tan similar?

L'arribada d'Alberto Núñez Feijóo al govern de Galícia el 2009, després dels quatre anys d'experiència del bipartit BNG-PSdeG, ha resultat una calamitat. En els àmbits de

“Galícia és el laboratori on la FAES experimenta les mesures etnocides que s'apliquen a les Illes Balears i al País Valencià”

l'educació i de la funció pública, aplica les polítiques etnocides dissenyades per la FAES aznariana. En general, doncs, la situació que s'ha donat al País Valencià –i molt especialment a les Illes– pel que fa a violacions de drets lingüístics s'assembla molt a la nostra.

Quines analogies destacaries?

Per exemple, la substitució, en la llei de la funció pública, del requisit de conèixer la llengua pròpia per treballar a l'administració per convertir-ho en un mèrit. L'única diferència és que, mentre que a les Balears el PP va trigar mesos a fer-ho, a Galícia es va aprovar la primera setmana de govern. Tot és molt salvatge, fins a l'extrem que, a Primària i a Secundària, assignatures com Matemàtiques, Física i Química, Tecnologia o Informàtica, la llei obliga que s'imparteixin en espanyol o en anglès. Està prohibit que es facin en gallec. Això no passa ni al sistema educatiu de la jacobina República Francesa...

El perjudici cap a l'escola en gallec és molt notori?

Sens dubte. Vosaltres us queixeu que, aquest curs, a les Illes Balears, el PP ha imposat el principi demagògic de la “lliure elecció de llengua” als centres educatius. A Galícia, aquesta pregunta no es fa. Es demana directament quina és la llengua de la unitat familiar. Així, la trampa és que, tot i que els pares vulguin que l'ensenyament sigui en la llengua del país, es fa

en castellà si l'idioma familiar és aquest. Això fa que, en l'educació infantil d'entre tres i sis anys, només un 3% dels infants rebin l'ensenyament en gallec, un fet que ens aboca a l'abisme.

L'esperança d'aturar-ho es troba entre la societat civil?

Sí. Gràcies al treball d'A Mesa, el moviment pel gallec està més musculat que mai, amb iniciatives unitàries com Queremos Gallego, una xarxa social que ha tret més de 100.000 persones al carrer. El problema és que patim un bloqueig informatiu molt important, de resultes del qual molta gent ignora la bel·ligerància del govern autonòmic contra el gallec.

A quin nivell es desconeix?

Feijóo va ordenar, l'any passat, la crema de 190.000 llibres en gallec perquè els continguts no es corresponien amb els plans d'estudis. Això és propi d'una dictadura. Però, ni aquest fet ni, tampoc, els resultats dels darrers comicis no ens descoratgen. Mantenim l'esperança d'un escenari on la unitat dels sectors sobiranistes i d'esquerres, defensors de la cultura gallega, s'acabi imposant.

. LA COLUMNA

Cap enrere?

Tere Mollà
opinio@setmanaridirecta.info

He estat discutint amb una dona que l'assassinat de la nena de 13 anys d'El Salobral era un assassinat masclista i ella em rebatia que no l'era. Pretenia convèncer-me de la teoria del “crim passional”, tot i que no va reeixir. Sembla que estem fent passos enrere en la consideració d'aquest tipus de terrorisme.

Suposo que, gràcies al tractament informatiu que els grans mitjans de comunicació li donen a aquest tipus de notícies, la sensibilitat de la gent també canvia, però cap a pitjor. I es tornen a sentir coses de l'estil: “alguna cosa li hauria fet ella”, “era un home molt normal” i, sobretot, augmenta escandalosament el mite de les denúncies falses per interessos econòmics de les dones.

A més del tractament informatiu d'alguns mitjans, entossuïts a mantenir un sistema desigual com és el patriarcat, també ajuden alguns silencis més que simbòlics. Són els silencis institucionals. Encara és hora que algú del governs, o del Ministeri de Serveis Socials, o de l'Institut de la Dona, es pronuncii sobre el cas. Per suposat, el ministre de Justícia tampoc ha badat boca per parlar sobre la pèrdua de la vida d'aquesta nena, malgrat ser un gran defensor de la vida humana.

Ha augmentat escandalosament el mite de les denúncies falses per interessos econòmics de les dones

Sembla que els vells valors de la desigualtat entre homes i dones surten del seu cau, i ho podem comprovar amb exemples com el del misogin que va afirmar aquella frase tan immoral: “Les dones són com les lleis, estan per violar-les”, al que mai es va condemnar públicament des del seu partit.